ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Επί του Σχεδίου Νόμου

του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

με τίτλο

«Ενεργή μάχη: Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών - Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων - Ενίσχυση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού - Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας - Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής - Τροποποιήσεις ν. 4662/2020, ν. 4555/2018, ν. 4797/2021 και ν. 5116/2024»

Φεβρουάριος 2026

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 12 Ιανουαρίου 2026 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Γ' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με τίτλο: *«Ενεργή μάχη: Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών - Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων - Ενίσχυση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού - Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας - Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής - Τροποποιήσεις ν. 4662/2020, ν. 4555/2018, ν. 4797/2021 και ν. 5116/2024».*

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους **κ.κ. Μιχάλη Μητσόπουλο, Ιωάννη Παπαργύρη, Φώτη Κολεβέντη, Ηλία Δόλγυρα, Κωνσταντίνο Μπέση** και **Κωνσταντίνο Μπάρδα.**

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Ηλίας Δόλγυρας,** Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι **κ.κ. Απόστολος Μπόκας**, Επιστημονικό Στέλεχος ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, **Άγγελος Σωτηρόπουλος**, Φυσικός, Δρ. Χημικής Μηχανικής, **Βλάσσης Σιώμος**, Πρόεδρος Επιτροπής Πολιτικής Προστασίας της ΚΕΔΕ, **Μόσχος Κορασίδης,** Γενικός Διευθυντής Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών -ΕΘΕΑΣ, Γεωπόνος και **Νικόλαος Λαυράνος**, Προέδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχαν και είχαν από κοινού τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής, ο **κ. Δημήτριος Μπίμπας** και **η κα Χριστίνα Κουτσιούμπα**, Επιστημονικοί Συνεργάτες της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε τρεις (3) συνεδριάσεις και η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίασή της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2026.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της 13ης Φεβρουαρίου 2026, διατύπωσε την υπ' αριθ. 370 Γνώμη της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ- ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ 4
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ 10
ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ 19
ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ 22
ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 27
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ 53

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπ. Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα

«Ενεργή μάχη: Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών - Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων - Ενίσχυση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού - Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας - Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής - Τροποποιήσεις ν. 4662/2020, ν. 4555/2018, ν. 4797/2021 και ν. 5116/2024»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ- ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Η αυξανόμενη ένταση και συχνότητα των φυσικών καταστροφών, όπως οι δασικές πυρκαγιές, οι πλημμύρες και οι σεισμοί, σε συνδυασμό με τις επιταχυνόμενες επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, καθιστούν επιτακτική την αναθεώρηση και την ουσιαστική ενίσχυση του συστήματος πολιτικής προστασίας στη χώρα μας, ενώ ανάλογες είναι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι χώρες στην ΕΕ και διεθνώς. Η ανθεκτικότητα των δημόσιων υποδομών και η ευαλωτότητα των πόλεων και της υπαίθρου βρίσκονται στο επίκεντρο της δημόσιας συζήτησης, ειδικότερα, όσον αφορά την ικανότητα του κράτους και των υπηρεσιών να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε κρίσεις και να προστατεύουν το αγαθό της ζωής και της δημόσιας ασφάλειας.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχει ήδη αναγνωριστεί ότι οι εθνικές πολιτικές, από μόνες τους, συχνά αδυνατούν να ανταποκριθούν επαρκώς στις σύνθετες προκλήσεις της κλιματικής κρίσης. Στο πλαίσιο αυτό, διαμορφώθηκαν ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας και το πρόγραμμα RescEU, ως εργαλεία ενίσχυσης της διακρατικής συνεργασίας και της συλλογικής ετοιμότητας.

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας (UCPM) συνιστά σήμερα έναν από τους βασικούς θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόληψη, την

προετοιμασία και την απόκριση απέναντι σε μεγάλες καταστροφές, εντός και εκτός ευρωπαϊκών συνόρων. Αποτελεί, στην πράξη, θεμέλιο ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και κοινής ασφάλειας, ιδίως σε μια περίοδο έντονων κλιματικών πιέσεων και γεωπολιτικής αβεβαιότητας. Όπως αποδείχτηκε με την διαχείριση της πανδημίας, οι συντονισμένες πολιτικές μπορούν να διαμορφώνουν πλαίσια αποτελεσματικής και άμεσης απόκρισης σε μείζονες κρίσεις. Η μετατόπιση δε των διεθνών προτεραιοτήτων στους τομείς εξοπλισμών και ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας στην ΕΕ δεν πρέπει επ' ουδενί να απομειώσει πόρους και εργαλεία προοριζόμενα να ενισχύσουν τις βιώσιμες αναπτυξιακές πολιτικές και την πράσινη μετάβαση.

Σήμερα, με αφορμή τα πρόσφατα, αλλά και λιγότερο πρόσφατα διαδοχικά πλημμυρικά και άλλα συμβάντα ανά την επικράτεια της χώρας (Μάνδρα, Ντάνιελ, Γλυφάδα- Αττική, εργοστάσιο τροφίμων στα Τρίκαλα) προκύπτει ότι απαιτείται μια συνολική αναβάθμιση τόσο του επιτελικού ρόλου, όσο και των επιχειρησιακών δυνατοτήτων του κράτους, με ιδιαίτερη έμφαση στον κεντρικό σχεδιασμό, στην πρόληψη και την ενίσχυση του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της διαχείρισης αντίστοιχων κρίσεων.

Η πολιτεία και οι κοινωνικοί φορείς συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι, πέρα από την αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών και ψηφιακών εργαλείων, είναι αναγκαία η διαμόρφωση ενός ενιαίου, μακροπρόθεσμου και συνεκτικού σχεδίου, που θα ενισχύει την επιχειρησιακή ετοιμότητα και την αποτελεσματικότητα επί του πεδίου, με πλήρη αξιοποίηση του αξιόλογου ανθρώπινου δυναμικού (του Πυροσβεστικού Σώματος και των εθελοντών), αλλά και της σωρευθείσας εμπειρίας σε τοπικό επίπεδο, με την ενεργό υποστήριξη και εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης. Κεντρικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία πρέπει να έχει η κεντρική διοίκηση και οι υπηρεσίες της πολιτικής προστασίας, ώστε να καταρτίζεται ένας ολοκληρωμένος προγραμματισμός των παρεμβάσεων και των έργων με γνώμονα το βαθμό κινδύνου και την επίπτωση στο συνολικό περιβαλλοντικό και αστικό οικοσύστημα.

Η υπηρεσία της πολιτικής προστασίας και το Πυροσβεστικό Σώμα αποτελούν κομβικούς πυλώνες του εθνικού μηχανισμού διαχείρισης κρίσεων, τόσο φυσικών όσο και ανθρωπογενών. Ο ρόλος τους αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε μια χώρα με υψηλή

σεισμικότητα, εκτεταμένα δασικά οικοσυστήματα και αυξημένη έκθεση σε ακραία καιρικά φαινόμενα, τα οποία τα τελευταία χρόνια εκδηλώνονται με μεγαλύτερη συχνότητα και ένταση. Παράλληλα, οι δομές αυτές καλούνται να ανταποκριθούν στα ακραία φαινόμενα, αλλά και σε επαναλαμβανόμενες συνθήκες που ενίοτε λαμβάνουν τον χαρακτήρα υβριδικών/ τεχνολογικών απειλών.

Στο πλαίσιο αυτό, το υπό εξέταση νομοσχέδιο επιχειρεί να βελτιώσει επιμέρους πτυχές της ευρύτερης κατεύθυνσης προς την ενίσχυση των δημόσιων πολιτικών κλιματικής ανθεκτικότητας, η οποία ως στρατηγική στόχευση απολαμβάνει γενικής αποδοχής, φιλοδοξώντας να ενισχύσει τη θεσμική και επιχειρησιακή ικανότητα του συστήματος πολιτικής προστασίας.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρεί μια εκτεταμένη τροποποίηση τεσσάρων κυρίως νόμων του κράτους που σχετίζονται με την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών, φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, εισηγείται αλλαγές στην διαδικασία απόκρισης του κρατικού μηχανισμού, κυρίως του Πυροσβεστικού Σώματος, προτείνει μια σειρά Επιστημονικών Επιτροπών για την καταγραφή και ανάλυση συμβάντων και θεσπίζει μια σειρά νέων ετήσιων εκθέσεων απολογισμού – προτάσεων, με στόχο προφανώς την πιο συστηματική εξαγωγή συμπερασμάτων, ώστε να αναζητούνται πρόσφοροι τρόποι βελτίωσης των αποτελεσμάτων σε επίπεδο πρόληψης αλλά και αντιμετώπισης αυτών των φαινομένων.

Οι διατάξεις που αφορούν στην αντιμετώπιση καταστροφών αποσκοπούν στην βελτίωση του συντονισμού των εμπλεκόμενων φορέων. Παρόλα αυτά οι διατάξεις που αφορούν στη διαχείριση των συνεπειών τους δεν φαίνεται να επιφέρουν ουσιαστικές αλλαγές ή να εγγυόνται ταχύτερη αποκατάσταση ζημιών ή ομαλότερη επιστροφή σε κανονικές συνθήκες.

Με το σχέδιο νόμου διατηρείται ο βασικός κορμός των προβλέψεων του Ν. 4622/2020 και προστίθενται στοιχεία που κρίθηκαν αναγκαία στο μεσοδιάστημα για να συμπληρώσουν και ενισχύσουν τον εθνικό μηχανισμό πολιτικής προστασίας. Όπως και στο Ν. 4662/2020, έτσι και στο σχέδιο του νέου νόμου για τη πολιτική προστασία ένα μεγάλο μέρος του ρυθμίζει θέματα που αφορούν το Πυροσβεστικό Σώμα.

Με το εν λόγω νομοσχέδιο που αναρτήθηκε στη Δημόσια Διαβούλευση[1], επιχειρείται σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας η αναθεώρηση και επικαιροποίηση του θεσμικού και οργανωσιακού πλαισίου για τη λειτουργία του πυροσβεστικού σώματος με άμεσο σκοπό *«…την αντιμετώπιση ορισμένων αδυναμιών που έχουν αναδειχθεί από την επιχειρησιακή εμπειρία του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, καθώς και την τυποποίηση καλών πρακτικών που έχουν προκύψει από πραγματικά επιχειρησιακά συμβάντα. Στόχος είναι η ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ όλων των φορέων που συμμετέχουν στον Εθνικό Μηχανισμό και, συνακόλουθα, η περαιτέρω βελτίωση της επιχειρησιακής του αποτελεσματικότητας στο στρατηγικό, επιχειρησιακό και τακτικό πεδίο… Ο Εθνικός Μηχανισμός αναδιατάσσεται με τρόπο που επιτρέπει σαφέστερο καθορισμό ρόλων και αρμοδιοτήτων, ώστε να αρθούν όσα φαινόμενα κατακερματισμού, επικαλύψεων και ασάφειας είχαν εντοπισθεί στην επιχειρησιακή πραγματικότητα και κάποιες φορές οδηγούσαν σε καθυστερήσεις ή δυσχέρειες στη διοίκηση των συμβάντων.»*

Το σχέδιο νόμου δίνει έμφαση και ενισχύει το ρόλο στα όργανα εκτίμησης κινδύνου, αξιολόγησης, συντονισμού του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας σε κεντρικό επίπεδο, ενώ μικρότερη βαρύτητα φαίνεται να δίνεται στη θεσμική συμμετοχή και στη συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως βασικού πυλώνα του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας και άλλων φορέων.

Σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην έκθεση ανάλυσης συνεπειών προκύπτει με σαφήνεια η πρόθεση του Υπουργείου για τη θεσμική και λειτουργική αναβάθμιση και ενίσχυση του Πυροσβεστικού Σώματος και της πολιτικής προστασίας της χώρας.

Οι βασικές προβλέψεις και μεταρρυθμιστικοί στόχοι του νέου θεσμικού πλαισίου όπως παρουσιάζεται στο σχέδιο νόμου είναι:

1. Η διάγνωση του υφιστάμενου ελλείμματος του προληπτικού σχεδιασμού και η μετατόπιση του κέντρου βάρους από τη καταστολή στη πρόληψη.

[1] https://www.opengov.gr/civilprotection/?p=7533

2. Η σύσταση δεκατριών (13) Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων.

3. Ο ακριβής καθορισμός αρμοδιοτήτων και χρόνων απόκρισης για κάθε εμπλεκόμενο φορέα.

4. Η δημιουργία Εθνικής Βάσης Δεδομένων.

5. Η καθιέρωση συστημάτων εκτίμησης κινδύνου και πρόγνωσης με επιστημονική υποστήριξη.

6. Η θέσπιση στρατηγικού σχεδιασμού Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών.

7. Η έμφαση στην πρόληψη με εφαρμογή δημοτικών και διαδημοτικών σχεδίων.

8. Η οργανωτική δομή για τη πρόληψη των εμπρησμών.

9. Η ψηφιακή χαρτογράφηση με ανάλυση και σχέδια διαχείρισης κινδύνων.

10. Η θέσπιση εργαλείων διαχείρισης που αφορούν στην προδιαγεγραμμένη καύση και την ελεγχόμενη βόσκηση σε δασικές περιοχές.

11. Η σύνταξη σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών από τους Δήμους και η σύσταση τοπικών κέντρων επιχειρήσεων.

12. Η αποτίμηση δεδομένων για μεγάλες καταστροφές, η αξιολόγηση της απόδοσης του επιχειρησιακού μηχανισμού και ο ετήσιος απολογισμός αντιπυρικής περιόδου.

13. Η πρόβλεψη για την ενίσχυση λειτουργικών αναγκών και του ρόλου των εθελοντικών οργανώσεων.

14. Ο εκσυγχρονισμός όλου του εκπαιδευτικού φάσματος σε θέματα πολιτικής προστασίας του προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος και εν γένει της Πολιτικής Προστασίας.

Επισημαίνεται ότι το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου αναρτήθηκε στην πλατφόρμα της Ανοιχτής Διακυβέρνησης στις 10/01/2026 ώρα 19:00, με καταληκτική

ημέρα ώρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας στις 26/01/2026 ώρα 08:00. Δηλαδή συνολικά, 15 ημέρες και 13 ώρες.

Ο χρόνος για την αποδοτική επεξεργασία του νομοθετικού υλικού (σ/ν), σε ένα τόσο σημαντικό πεδίο πολιτικής δεν κρίνεται επαρκής για τον συνταγματικά αναγνωρισμένο θεσμικό σύμβουλο του κράτους, τους επιστημονικούς και τους κοινωνικούς φορείς. Όπως έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει και σε προηγούμενες γνώμες της, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι ο επίσημος χρόνος της διαβούλευσης, πέραν του χρόνου προδιαβούλευσης και συζήτησης με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να είναι ικανός, ώστε να μπορεί να εκπονηθεί μια πλήρης και συμπεριληπτική γνωμοδότηση, κατόπιν της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαδικασίας και των απαραίτητων συνεδριάσεων των οργάνων της. Στις δε περιπτώσεις κατά τις οποίες εισάγεται αναθεωρημένη έκδοση προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να προβλέπεται επιπλέον χρόνος μιας εβδομάδας για την αξιολόγηση των επικαιροποιημένων προτεινόμενων διατάξεων.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της Ο.Κ.Ε. 2232/1994 (άρθρο 2 παρ. 2) ορίζεται ότι η Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τη γνώμη της μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και μεγαλύτερη των σαράντα πέντε (45) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτή του θέματος. Μόνο μετά την πάροδο της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερών η έλλειψη σχετικής γνώμης δεν εμποδίζει τη λήψη σχετικής απόφασης. Στο επόμενο εδάφιο του ίδιου άρθρου αναφέρεται η δυνατότητα σύντμησης της εν λόγω προθεσμίας σε δεκαπέντε μέρες μόνο όμως σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις. Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί αν εμπίπτει στην κατηγορία του εξαιρετικά κατεπείγοντος, καθώς αφενός τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται ούτε στο περιεχόμενο του, ούτε στην σχετική αλληλογραφία που το συνοδεύει, ενώ δεν μπορεί να διαγνωσθεί τέτοια επείγουσα περίπτωση με άλλον τρόπο.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Το σχέδιο νόμου ««Ενεργή μάχη: Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών – Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων – Ενίσχυση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού – Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας – Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής – Τροποποιήσεις ν. 4662/2020, ν. 4555/2018, ν. 4797/2021 και ν. 5116/2024»» περιλαμβάνει 135 άρθρα, τα οποία κατανέμονται σε τρεις (3) ενότητες (ΕΝΟΤΗΤΑ Ι έως ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙΙ).

Η πρώτη ενότητα (ΕΝΟΤΗΤΑ Ι) με τίτλο «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ Η ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ – ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΔΙΔΑΓΜΑΤΩΝ – ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΕΜΠΡΗΣΜΟΥ – ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ» αποτελείται από εννέα μέρη (ΜΕΡΟΣ Α’ έως ΜΕΡΟΣ Θ’).

Το Μέρος Α’, στις γενικές διατάξεις που περιέχει (άρθρα 1 έως 2) περιλαμβάνει α) ως σκοπό της ενότητας την ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, τη συγκέντρωση, διαχείριση, επικαιροποίηση και ασφαλής διάθεση των στοιχείων επικοινωνίας των φορέων και προσώπων που μετέχουν στον Εθνικό Μηχανισμό, τη διασφάλιση ενιαίας και αξιόπιστης επιχειρησιακής εικόνας από τα αρμόδια όργανα του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, καθώς και την έγκαιρη, τεκμηριωμένη και συντονισμένη λήψη αποφάσεων από αυτά, την εμπέδωση θεσμικής λογοδοσίας και οργανωσιακής – επιχειρησιακής μάθησης από μεγάλα καταστροφικά συμβάντα, την διαμόρφωση ενιαίας και συνεκτικής στρατηγικής μεσο-μακροπρόθεσμης στοχοθεσίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση των δασικών πυρκαγιών, τον μετασχηματισμός της επιχειρησιακής οργάνωσης του Εθνικού

Μηχανισμού και του Πυροσβεστικού Σώματος, την τυποποίηση της επιχειρησιακής του δράσης, την ενίσχυση της βάσης γνώσης και της τεκμηριωμένης απόφασης μέσω Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών στο Κυβερνητικό Υπολογιστικό Νέφος (G-Cloud), την πρόληψη στην πηγή του κινδύνου σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, τη διεύρυνση και ταχεία ενεργοποίηση επικουρικών πόρων, την επιστημονική υποστήριξη της επιχειρησιακής εικόνας, την αναβάθμιση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, τη διασφάλιση της διαρκούς επικαιροποίησης, της συνοχής και της αποτελεσματικής εφαρμογής των περιφερειακών και τοπικών σχεδίων πολιτικής προστασίας, τη λειτουργική και ουσιαστική αναβάθμιση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Δ.Α.Ε.Ε.) και τον εξορθολογισμό της διοίκησης, την απλούστευση των διαδικασιών και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και λειτουργικής επάρκειας του Π.Σ., καθώς και την ενίσχυση της διαφάνειας και της αξιοκρατίας σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του πυροσβεστικού προσωπικού και β) το αντικείμενο της ενότητας με βασικότερους στόχους την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν. 4662/2020 (Α’ 27), τη σύσταση και ρύθμιση της λειτουργίας του Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας και του Μητρώου Στοιχείων και Επικοινωνίας του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, τη θέσπιση νέων διατάξεων για την πρόληψη πυρκαγιών και την τροποποίηση υφιστάμενων διατάξεων για την καταστολή τους, τη σύσταση και λειτουργία μηχανισμών λογοδοσίας και οργανωσιακής – επιχειρησιακής μάθησης, την αναδιάρθρωση και επαναλειτουργία της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών και της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Δ.Α.Ε.Ε.), τη θεσμοθέτηση Στρατηγικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών και Κανόνων Εμπλοκής του Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ.), τη θεσμική και λειτουργική κατοχύρωση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και τη ρύθμιση θεμάτων εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Σ., συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων βαθμολογικής εξέλιξης, τοποθετήσεων, μεταθέσεων, αποσπάσεων και ειδικών καθηκόντων.

Το Μέρος Β’ με τίτλο ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ – ΘΕΣΠΙΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΚΑΙ

ΜΕΣΩΝ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ, ΑΠΕΙΛΩΝ ΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ (άρθρα 3 έως 23) περιέχει τροποποιήσεις και προσθήκες σε προϋφιστάμενες διατάξεις (ν. 4662/2020) σχετικά με την αναδιάρθρωση του Εθνικού Μηχανισμού Κατάργηση Πλαισίων Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών σε περίπτωση κατάστασης αυξημένης ετοιμότητας, τη σύσταση Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας, τη σύσταση Υποεπιτροπής Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου Επιτροπή επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών - Επιτροπών επιστημονικής αξιολόγησης φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών, τη σύσταση Επιτροπής Ετησίου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου για τη σύνταξη έκθεσης αντιπυρικής περιόδου – Επιτροπών ετήσιου ή έκτακτου απολογισμού λοιπών συμβάντων αρμοδιότητας Πυροσβεστικού Σώματος, την ενίσχυση Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών, το Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών, τη θέσπιση Κανόνων Εμπλοκής Πυροσβεστικού Σώματος Σύστημα Διοίκησης Συμβάντων – Σχέδιων κοινής επιχειρησιακής δράσης, τη σύσταση στοιχείου τακτικής διοίκησης συμβάντων αρμοδιότητας Π.Σ., τη σύσταση Επιχειρησιακού Κέντρου Συμβάντων, την επικαιροποίηση Περιφερειακού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών, την αναμόρφωση των αρμοδιοτήτων των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας, την αναδιάρθρωση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών, την επικαιροποίηση του οργάνου κατάρτισης Γενικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών, την κατάρτιση Ειδικών Σχεδίων Πρόληψης, την ψηφιακή αποτύπωση και ηλεκτρονική τήρηση των Γενικών και Ειδικών Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας, την έκδοση ειδικού εγγράφου ταυτοποίησης προσωπικού Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, την αναδιάρθρωση του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων με την Σύσταση Μονάδας Επιχειρησιακής Μετεωρολογίας, τη σύσταση Μητρώου Στοιχείων και Επικοινωνίας του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και τα έργα αντιπλημμυρικής και αντιδιαβρωτικής προστασίας.

Το Μέρος Γ’ με τίτλο ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΕΜΠΡΗΣΜΟΥ (άρθρα 24 έως 31) περιέχει τροποποιήσεις και προσθήκες

σε προϋφιστάμενες διατάξεις (ν. 4662/2020) σχετικά με την αντικατάσταση Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων, την τοπική αρμοδιότητα του Εισαγγελέα που εποπτεύει τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού και τη δυνατότητα μη σχηματισμού δικογραφιών για μικρής έκτασης φωτιές, τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, τον Διοικητή και το προσωπικό και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της εν λόγω Διεύθυνσης, τις αρμοδιότητες των Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, την Έκθεση παρακολούθησης των Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, τον Ορισμό πραγματογνωμόνων Π. Σ. και το Μητρώο Πιστοποιημένων Εμπειρογνωμόνων Πυρκαγιών και την Εθνική Ομάδα Εμπειρογνωμόνων Εμπρησμών.

Στο Μέρος Δ’ με τίτλο ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ Ή ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ (άρθρα 32-39) περιέχεται ο ορισμός της προδιαγεγραμμένης καύσης, ο σχεδιασμός, η εκπόνηση μελετών και η καθ’ ύλην αρμοδιότητα προς το σκοπό αυτόν. Ορίζεται ο τρόπος υλοποίησής της και οι προϋποθέσεις και διαδικασίες για την πιλοτική εφαρμογή της, ενώ υιοθετείται η ελεγχόμενη βόσκηση ως ειδικό μέτρο πρόληψης δασικών πυρκαγιών, υπό με τις σχετικές προϋποθέσεις που τίθενται στις σχετικές διατάξεις. Επιπλέον, το Μέρος αυτό περιέχει τροποποιήσεις σε προϋφιστάμενες διατάξεις (ν. 4662/2020) σχετικά με την ελεγχόμενη χρήση πυρός, την εξειδίκευση λειτουργικών παραμέτρων του Εθνικού Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών και ειδικότερα την υποβολή δηλώσεων καθαρισμού, τις υποχρεώσεις καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων και ειδικότερα την διαδικασία ελέγχων και επιβολής κυρώσεων, ενώ περιέχει τροποποίηση στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ως προς τις αρμοδιότητες των Δήμων για ενημέρωση των υπόχρεων καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων, διενέργεια ελέγχων και επιβολής διοικητικών κυρώσεων και αυτεπάγγελτο καθαρισμό οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων.

Το Μέρος Ε’ με τίτλο ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ Ή ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ (άρθρα 40-43) περιλαμβάνει τροποποιήσεις σε προϋφιστάμενες διατάξεις (ν. 4662/2020 και 4029/2011) σχετικά με

την δυνατότητα παροχής υπηρεσιών εθελοντών πυροσβεστών σε Υπηρεσία μη υπαγωγής τους, την αύξηση ορίου ηλικίας εθελοντών πυροσβεστών, την καταβολή αμοιβής σε εργαζόμενους Εθελοντές Πολιτικής Προστασίας και την οικονομική ενίσχυση εθελοντικών οργανώσεων.

Το Μέρος ΣΤ’ με τίτλο ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ αποτελείται από επτά (7) κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α’ με τίτλο ΣΥΣΤΑΣΗ, ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ (άρθρα 44 έως και 51) ρυθμίζει τη σύσταση Πυροσβεστικής Ακαδημίας, ορίζει την φύση και την ακαδημαϊκή της ιδιότητα, την αποστολή και το πρόγραμμα σπουδών της, καθορίζει τα όργανα Διοίκησής της, τις αρμοδιότητες και τα προσόντα του Διοικητή της και του Υποδιοικητή – Διευθυντή Σπουδών, τα προσόντα, τη διαδικασία εκλογής Κοσμήτορα και τις αρμοδιότητες αυτού, τη σύνθεση, τις αρμοδιότητες και τον εν γένει τρόπο λειτουργίας του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου και της Ακαδημαϊκής Συνέλευσης. Στο Κεφάλαιο Β’ με τίτλο ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (άρθρα 52 έως και 53) ρυθμίζεται το περιεχόμενο και ο τρόπος λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου, καθώς και η οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων δευτέρου και τρίτου κύκλου σπουδών. Το Κεφάλαιο Γ’ με τίτλο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗΣ (άρθρα 54 έως και 57) αναφέρεται στην αρμοδιότητα, τον τρόπο διεξαγωγής και τον ακαδημαϊκό χαρακτηρισμό των Προγραμμάτων Επιμόρφωσης, καθώς και την αποστολή, τον τρόπο διεξαγωγής και το πεδίο εφαρμογής των Σχολών Αρχιπυροσβεστών, Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης και Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών Στελεχών. Στο Κεφάλαιο Δ’ με τίτλο ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ (άρθρο 58) ορίζεται ο ακαδημαϊκός χαρακτηρισμός, η αποστολή, ο τρόπος διεξαγωγής, το πεδίο εφαρμογής και η εν γένει λειτουργία του Κέντρου Εκπαιδεύσεων Πυροσβεστικού Σώματος. Στο Κεφάλαιο Ε’ με τίτλο ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (άρθρα 59 έως 68) απαριθμούνται οι κατηγορίες διδακτικού προσωπικού της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, γίνεται μνεία περί αναλογικής εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου ΚΑ’ του Μέρους Α΄ του ν. 4957/2022 αναφορικά με το Πειθαρχικό δίκαιο μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, ορίζονται τα πειθαρχικά όργανα μελών ΔΕΠ, ορίζεται η σύνθεση του Πειθαρχικού Συμβουλίου των μελών ΔΕΠ, ρυθμίζονται ζητήματα ετησίου προγραμματισμού προσλήψεων μελών ΔΕΠ,

καθώς και ο τρόπος εκλογής και εξέλιξης Μελών ΔΕΠ, συμπεριλαμβάνει τα μέλη ΔΕΠ της Πυροσβεστικής Ακαδημίας στο ηλεκτρονικό σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ, ρυθμίζεται η διαδικασία του ελέγχου νομιμότητας της διαδικασίας από το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (Ε.Σ.) και διορισμού των μελών ΔΕΠ, ορίζονται τα χαρακτηριστικά, τα προσόντα και η διαδικασία επιλογής των Εκπαιδευτών Πυροσβεστικού Προσωπικού, ενώ ρυθμίζονται και τα θέματα που αφορούν στο Πρόσθετο διδακτικό προσωπικό. Στο Κεφάλαιο ΣΤ' με τίτλο ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ (άρθρα 69 έως 70) προβλέπεται η σύσταση, ο σκοπός, η σύνθεση, η συγκρότηση και η εν γένει λειτουργία της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της έρευνας στην Πυροσβεστική Ακαδημία, καθώς και η σύσταση, ο σκοπός και το αντικείμενο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Στο Κεφάλαιο Ζ' με τίτλο ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΩΝ (άρθρα 71 έως 73) ορίζεται ο τρόπος εισαγωγής σπουδαστών στις Σχολές Αξιωματικών και Πυροσβεστών, προβλέπεται ο τρόπος εκπλήρωσης στρατιωτικής υποχρέωσης των σπουδαστών των Σχολών Αξιωματικών και Πυροσβεστών μετά την κατάταξή τους, καθώς και ο χρόνος υποχρεωτικής παραμονής στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Το Μέρος Ζ' με τίτλο ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ (άρθρα 74-105) περιλαμβάνει τροποποιήσεις και προσθήκες σε προϋφιστάμενες διατάξεις (ν. 4662/2020 και 3938/2011) σχετικά με την αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων Πυροσβεστικού Σώματος, την ειδική μετάταξη και εκπαίδευση απόφοιτων της Σχολής Αξιωματικών Πυροσβεστικού Σώματος ως χειριστών και μηχανικών – τεχνικών εναερίων μέσων, με τα χαρακτηριστικά και προσόντα των Χειριστών, μηχανικών - τεχνικών Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών, τη σύσταση Πυροσβεστικών Φυλακίων νησιωτικών περιοχών, την αναμόρφωση αρμοδιοτήτων και λειτουργίας Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομών, την αρχαιότητα του χαμηλόβαθμου πυροσβεστικού προσωπικού, την υπαγωγή του πυροσβεστικού προσωπικού σε κατάσταση εκτός οργανικών θέσεων, την αναβάθμιση του καταληκτικού βαθμού των υγειονομικών αξιωματικών, την αναπροσαρμογή του ελάχιστου χρόνου υπηρεσίας των αξιωματικών ειδικών καθηκόντων, την αναπροσαρμογή των βαθμών κρίσεων του

πυροσβεστικού προσωπικού, τις προαγωγές των αξιωματικών ειδικών καθηκόντων, την αποσαφήνιση σύνταξης των πινάκων κρίσεων, τον καθορισμό αρχαιότητας του Επιτελάρχη του Π.Σ., τις κρίσεις των παραλειπόμενων Αξιωματικών από την επιλογή Αντιστράτηγου Αρχηγού, τις μεταθέσεις των πειθαρχικά τιμωρημένων πυροσβεστικών υπαλλήλων, τη δυνατότητα τοποθέτησης των εξερχόμενων από τις Σχολές της Πυροσβεστικής Ακαδημίας σε νησιωτικές περιοχές, τη βελτίωση της διαδικασίας μεταθέσεων, τις μετακινήσεις του πυροσβεστικού προσωπικού, την εξαίρεση υπαλλήλων του Π.Σ. από μεταθέσεις και αποσπάσεις, την προσαρμογή πεδίου εφαρμογής Κεφαλαίου Γ' Μέρους Γ΄ ν. 4662/2020, τη θέσπιση του Οργανισμού του Π.Σ., τη θέσπιση πυροσβεστικών διατάξεων ή κανονιστικών πράξεων για λόγους πυροπροστασίας, τον ορισμό της Αρχής Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς και τη μεταβολή προϋπόθεσης μονιμοποίησης πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης.

Το Μέρος Η' με τίτλο ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (άρθρα 106-110) περιλαμβάνει τροποποιήσεις σε προϋφιστάμενες διατάξεις (ν. 5062/2023, 4782/2021, 3852/2010 και 5246/2025) σχετικά με τις αποσπάσεις στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, τις ρυθμίσεις συμβάσεων Εθνικού Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ», τη διαδικασία έγκρισης έργων ειδικής κατάστασης πολιτικής προστασίας και την αύξηση του ανώτατου ετήσιου αριθμού επιπλέον περιπολιών πυροσβεστικού προσωπικού, ενώ προβαίνει στην νομιμοποίηση δαπανών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθορίζοντας και απαριθμώντας αυτές.

Το Μέρος Θ' με τίτλο ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Ι περιέχει τις διατάξεις αυτές επιμέρους διακριθείσες ανά Μέρος στα άρθρα 111 έως 120.

Η δεύτερη ενότητα (ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙ) με τίτλο «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ» αποτελείται από τέσσερα μέρη (ΜΕΡΟΣ Ι έως ΜΕΡΟΣ Δ').

Το Μέρος Α’, στις γενικές διατάξεις που περιέχει (άρθρα 121 έως 122) περιλαμβάνει ως σκοπό της ενότητας την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της ταχύτητας των διαδικασιών κρατικής αρωγής μετά από φυσικές καταστροφές, τη θωράκιση των μηχανισμών ελέγχου, λογοδοσίας και μάθησης, την αξιοποίηση διαλειτουργικοτήτων, την επαγγελματοποίηση των κρίσιμων λειτουργιών, την αναβάθμιση του διοικητικού συντονισμού σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο και την ευελιξία της στελέχωσης και της οργάνωσης των μονάδων κρατικής αρωγής, τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση ειδικών διαδικασιών επιχορήγησης, την αποσαφήνιση της έναρξης ισχύος κρίσιμων ρυθμίσεων και την παροχή εξουσιοδοτήσεων για την επιχειρησιακή εφαρμογή τους και την ενίσχυση της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα και ως αντικείμενο της ενότητας αυτής τη βελτίωση διατάξεων που αφορούν στην κρατική αρωγή.

Το Μέρος Β’ με τίτλο ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ (άρθρα 123 έως 131) περιέχει τροποποιήσεις, προσθήκες και αποσαφηνίσεις σε προϋφιστάμενες διατάξεις (ν. 4797/2021 και 5116/2024) σχετικά με την αναζήτηση στοιχείων για την εκτίμηση και καταγραφή ζημιών και την καταβολή κρατικής αρωγής, την αποσαφήνιση του χρόνου έναρξης ισχύος ρυθμίσεων σχετικών με την κρατική αρωγή, τη διαδικασία επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής, τις Αρμοδιότητες του Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής, το Εθνικό μητρώο στελεχών επιτροπών κρατικής αρωγής και την Υπαγωγή Τομέων Κρατικής Αρωγής στην οργανωτική δομή της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής, καθώς και σχετικά με τους Προϊσταμένους Τομέων Μητρώο ελεγκτών κρατικής αρωγής.

Το Μέρος Γ’ με τίτλο ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ (άρθρα 132 έως 133) περιέχει τροποποιήσεις σε προϋφιστάμενες διατάξεις (ν. 5116/2024 και 4555/2018) σχετικά με τις Ομάδες εργασίας του Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών και τους Τομείς αποκατάστασης επιπτώσεων φυσικών καταστροφών.

Το Μέρος Δ’ με τίτλο ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΙΙ περιέχει τις διατάξεις αυτές στο άρθρο 134.

Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙΙ με τίτλο ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ (άρθρο 134) καθορίζει με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 100 και της παρ. 2 του άρθρου 125, ως χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων από τη δημοσίευσής τους στο ΦΕΚ.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Πολιτική Προστασία στην Ελλάδα ρυθμίζεται από ένα εκτεταμένο πλέγμα νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων, όπως νόμοι, προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες αποσκοπούν στη ρύθμιση των σχετικών αρμοδιοτήτων τόσο σε κεντρικό, όσο και σε τοπικό επίπεδο. Κομβικό ρόλο στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο διαδραματίζει ο Νόμος 4662/2020 για τον «Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων», ο οποίος προβλέπει, μεταξύ άλλων, την αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, την αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού και την αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος. Ωστόσο, παρά την πληθώρα των ρυθμίσεων, δεν διαφαίνεται ακόμη ένας σαφής και ολοκληρωμένος στρατηγικός σχεδιασμός, ούτε μια αποτελεσματική και λειτουργική κατανομή αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο μιας ενιαίας εθνικής στρατηγικής πολιτικής προστασίας.

Το Πυροσβεστικό Σώμα υπάγεται στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και αποτελεί τον βασικό επιχειρησιακό μηχανισμό για την αντιμετώπιση πυρκαγιών, επιχειρήσεων διάσωσης και τεχνολογικών ατυχημάτων. Σε πρακτικό επίπεδο, η πολιτική προστασία οργανώνεται μέσα από ένα πολυεπίπεδο σύστημα συνεργασίας, στο οποίο συμμετέχουν φορείς, όπως η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, τα αρμόδια υπουργεία, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, η Ελληνική Αστυνομία, οι Ένοπλες Δυνάμεις, οι υγειονομικές αρχές, οι αποκεντρωμένες διοικήσεις, οι περιφέρειες και οι δήμοι. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει τον κεντρικό ρόλο στον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την υλοποίηση της εθνικής πολιτικής σε θέματα πρόληψης, ετοιμότητας, διαχείρισης κρίσεων και ευαισθητοποίησης του κοινού, καθώς και στον συντονισμό των δράσεων δημόσιων υπηρεσιών και εθελοντικών οργανώσεων.

Η υφιστάμενη οργανωτική διάρθρωση, ωστόσο, έχει καταγράψει διαχρονικά προβλήματα λειτουργικότητας που αντανακλούν στην αποτελεσματικότητα του συστήματος πολιτικής προστασίας, τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Τα βασικότερα ελλείμματα εντοπίζονται στον ανεπαρκή συντονισμό μεταξύ των

εμπλεκόμενων φορέων, στην αναποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων, στην υποστελέχωση ή στη μη ορθολογική στελέχωση κρίσιμων υπηρεσιών, καθώς και στην έλλειψη διαχειριστικής και τεχνικής επάρκειας. Τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα τη μειωμένη ικανότητα πρόληψης και την ανεπαρκή αντιμετώπιση μεγάλων φυσικών καταστροφών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η περαιτέρω ενίσχυση και ουσιαστική ενσωμάτωσή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας (UCPM) στον σχεδιασμό των εθνικών πολιτικών πολιτικής προστασίας μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στη βελτίωση της συνολικής ανθεκτικότητας των κρατών-μελών. Το πρόγραμμα RescEU αποτελεί το ενισχυτικό σκέλος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας (UCPM) και δημιουργήθηκε με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό, την ενδυνάμωση της συλλογικής ευρωπαϊκής ετοιμότητας και απόκρισης απέναντι σε μεγάλες κρίσεις. Το RescEU λειτουργεί ως ένας μηχανισμός στρατηγικής εφεδρείας, ο οποίος περιλαμβάνει αποθέματα κρίσιμων μέσων και πόρων — όπως εναέρια μέσα πυρόσβεσης, ιατρικό εξοπλισμό, κινητές μονάδες, γεννήτριες και εξειδικευμένο προσωπικό — που μπορούν να κινητοποιηθούν όταν οι εθνικές δυνατότητες αποδεικνύονται ανεπαρκείς. Ο μηχανισμός θεσπίστηκε το 2019, ως απάντηση στην αυξανόμενη συχνότητα και ένταση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών, όπως οι πυρκαγιές, οι πλημμύρες, οι πανδημίες και οι τεχνολογικές ή βιολογικές απειλές.

Εξάλλου, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει επισημάνει, μέσα από σχετικές γνωμοδοτήσεις και εκθέσεις, ότι παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί, εξακολουθούν να υφίστανται κρίσιμες αδυναμίες τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μεταξύ των βασικών προτάσεων που διατυπώνονται περιλαμβάνεται η ανάγκη επιτάχυνσης του χρόνου απόκρισης στις κρίσεις μέσω της ύπαρξης ενιαίας διοικητικής αρχής, η ενίσχυση της προετοιμασίας και της προληπτικής ανάπτυξης δυνάμεων (pre-positioning) σε όλα τα στάδια της πολιτικής προστασίας, καθώς και η διαμόρφωση εναρμονισμένου νομικού πλαισίου για τη συμμετοχή εθελοντών.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται, επίσης, στην ανάγκη ενίσχυσης της ετοιμότητας απέναντι σε υβριδικές απειλές, οι οποίες ενδέχεται να κατευθύνονται κυρίως εναντίον

κρίσιμων τεχνολογικών υποδομών ή ανθρώπινων πληθυσμών και έναντι των οποίων απαιτούνται νέες μορφές διακρατικής συνεργασίας.

Καθίσταται, επομένως, σαφές ότι η αναβάθμιση των δομών πολιτικής προστασίας, η θεσμική αναδιοργάνωση και η συστηματική εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού αποτελούν στρατηγικές προτεραιότητες. Οι παρεμβάσεις αυτές είναι αναγκαίες, όχι μόνο για την ενίσχυση της ασφάλειας και της κρατικής ικανότητας, αλλά και για τη διασφάλιση των όρων κοινωνικής ανθεκτικότητας, περιβαλλοντικής προστασίας και ενεργού συμμετοχής της κοινωνίας στη διαχείριση των κινδύνων.

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ

Όπως προαναφέρθηκε, με τις προτεινόμενες διατάξεις εν λόγω νομοσχεδίου εισάγονται ορισμένες απαραίτητες ρυθμίσεις που αποσκοπούν επιγραμματικά στην επίτευξη των παρακάτω στόχων:

- Αναβάθμιση της πυροσβεστικής ακαδημίας, της Δ.Α.Ε.Ε. και ολόκληρου του οργανισμού του Π.Σ.
- Αναδιάρθρωση και η ενίσχυση των συνολικών επιχειρησιακών δυνατοτήτων.
- Έμφαση στην πρόληψη σε σχέση με το προηγούμενο μοντέλο της καταστολής.
- Δημιουργία μηχανισμών εκτίμησης κι απολογισμού των μεγάλων συμβάντων με την συνδρομή επιστημόνων.
- Εισαγωγή καινοτομιών (προδιαγεγραμμένη καύση, μέθοδος αντιπύρ, ελεγχόμενη βόσκηση κτλ).
- Εισαγωγή συστήματος διοίκησης συμβάντων στηριζόμενη σε παγκόσμια πρότυπα (Η.Π.Α-ΚΑΝΑΔΑΣ).
- Ενίσχυση του επιτελικού και συγκεντρωτικού χαρακτήρα της διοίκησης.

Επιπλέον, ως μακροπρόθεσμοι στόχοι της υπό αξιολόγηση ρύθμισης τίθενται:

- Η διαμόρφωση ενός πλήρως ολοκληρωμένου συστήματος πολιτικής προστασίας, όπου η πρόληψη, η ετοιμότητα και η απόκριση θα βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα, ψηφιακές υποδομές και σε έναν ενιαίο εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επιχειρησιακό σχεδιασμό.

- Η χρήση κοινής επιχειρησιακής γλώσσας απόκρισης στο στρατηγικό και τακτικό πεδίο σύμφωνα με τις αρχές του Συστήματος Διοίκησης Συμβάντος

- Ο μετασχηματισμός της δομής του Εθνικού Μηχανισμού και η μεταβολή της επιχειρησιακής κουλτούρας, καθώς και η σταδιακή δημιουργία ενός συνεκτικού,

διαλειτουργικού και απολύτως τυποποιημένου μηχανισμού διοίκησης για κάθε είδους συμβάν.

Το Σχέδιο νόμου υπό διαβούλευση επιχειρεί να εισάγει ένα πιο ουσιαστικό, ολοκληρωμένο και βελτιστοποιημένο επιχειρησιακά προσανατολισμένο μοντέλο πολιτικής προστασίας με σειρά διαθρωτικών αλλαγών σε επίπεδο πολιτικής προστασίας και Πυροσβεστικού Σώματος με έμφαση στον σχετικά πρόσφατο ν. 4662/2020 όπως ισχύει.

Κεντρικά χαρακτηριστικά μεταξύ άλλων αποτελούν:

- Η ενίσχυση της επιστημονικής τεκμηρίωσης των αποφάσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση φυσικών, τεχνολογιών ή ανθρωπογενών καταστροφών με έμφαση στη διαχείριση δασικών πυρκαγιών και πλημμυρών.
- Η προσπάθεια υιοθέτησης διεθνών προτύπων διοίκησης συμβάντων (Incident Command System – ICS).
- Η σύσταση και λειτουργία μηχανισμών λογοδοσίας και οργανωσιακής – επιχειρησιακής μάθησης.
- Η αναδιάρθρωση και επαναλειτουργία της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών.
- Η ρύθμιση θεμάτων εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Σ.

Η νομοτεχνική ποιότητα κρίνεται εν γένει επαρκής, αφού ακολουθεί τις αρχές καλής νομοθέτησης του άρθρου 58 ν. 4622/2019.

Θετικά αξιολογείται μεταξύ άλλων η πρόθεση θεσμοθέτησης Επιτροπών επιστημονικής αξιολόγησης και ετήσιου απολογισμού (άρθρα 7–8) και η καθιέρωση Στρατηγικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών (άρθρο 10).

Ζητήματα που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, εντοπίζονται στο γεγονός ότι παρότι κάποιες από τις προτεινόμενες παρεμβάσεις αν και φαίνονται θεσμικά ώριμες, την ίδια στιγμή μοιάζει να είναι διοικητικά υπερβολικά φιλόδοξες, μη κοστολογημένες και χωρίς την απαραίτητη συνοχή, καθώς αφενός μειώνουν την αρτιότητα του σχεδιασμού και αφετέρου αυξάνουν το υπάρχον γραφειοκρατικό φορτίο.

Επιπλέον, με βάση τη διοικητική σύνθεση και επάρκεια του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας η εφαρμογή των άρθρων του νομοσχεδίου χρήζει σημαντικής βελτίωσης, η εξειδίκευση των επιτροπών κρίνεται ασαφής, η σύνδεση με εθνικές στρατηγικές/σχέδια δράσης σε Εθνικό, Περιφερειακό και Τοπικό Επίπεδο η οποία θα εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα του νομοσχεδίου περιορισμένη, ενώ, δεν φαίνεται να υπάρχει σαφές σχέδιο δράσης που να συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο.

Επί της ουσίας το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί στο μεγαλύτερο του τμήμα, προέκταση και συμπλήρωση του νόμου 4662/2020, μέσω πλήθους τροποποιήσεων, μεταβολών, αντικαταστάσεων και καταργήσεων διατάξεων του τελευταίου. Ο εν λόγω νόμος εισήγαγε την ουσιαστική δημιουργία της Πολιτικής Προστασίας στην χώρα μας και αναβάθμισε το Πυροσβεστικό Σώμα, πλην όμως, η έλλειψη εξουσιοδοτικών διατάξεων, οι ασαφείς χρήζουσες ερμηνείας διατάξεις του, οι οποίες είχαν αντίκτυπο και στην εφαρμογή τους, οδήγησε σε σταδιακή απαξίωση και υποβάθμιση του κύριου νομοθετήματος επιχειρησιακής δυνατότητας και ευθύνης του ανθρώπινου δυναμικού του Πυροσβεστικού Σώματος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της πλημμέλειας των διατάξεων του νόμου αυτού κατά το σκέλος της εφαρμογής του αποτελεί η συσσώρευση ενός τεράστιου αριθμού οφειλόμενων ημερησίων αναπαύσεων και ημερών αδείας στο προσωπικό του Π.Σ. (άνω των 2.500.000 και 550.000 αντίστοιχα).

Η λογική της εκτεταμένης τροποποίησης ήδη υφιστάμενων βασικών νομοθετημάτων, αντί της διαμόρφωσης ενός συνεκτικού και ενιαίου νομικού πλαισίου για την πρόληψη, τη διαχείριση και την αντιμετώπιση φυσικών και λοιπών καταστροφών, είναι βέβαιο ότι εγείρει προβληματισμούς, καθώς η διαχρονική και εξακολουθούμενη πολυνομία η οποία υφίσταται στο ελληνικό κράτος, αυξάνει το διοικητικό βάρος και τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων φορέων, διαμορφώνει σύνθετους γραφειοκρατικούς μηχανισμούς, προκαλώντας καθυστερήσεις ειδικά όταν οι εμπλεκόμενοι φορείς δεν είναι κατάλληλα στελεχωμένοι, ενώ δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις σύγχυσης αρμοδιοτήτων, αλλά και εφαρμοστέων διατάξεων ενίοτε.

Η παθογένεια της πολυπλοκότητας, μάλιστα, επιτείνεται από την πληθώρα εξουσιοδοτικών διατάξεων για την έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων, ο χρόνος έκδοσης

των οποίων απαιτεί συνήθως αρκετό χρόνο, με αποτέλεσμα η εφαρμογή ψηφισθέντων νόμων να εκκινεί σε διάστημα πολύ μεταγενέστερο από την δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή την εκ του νόμου προβλεφθείσα έναρξη ισχύος.

Το παρόν νομοσχέδιο φαίνεται να κινείται στα πρότυπα του ν. 4662/2020, νόμος που άπτεται του Π.Σ. και της πολιτικής προστασίας, αλλά κατέστη επί της πράξης ανεφάρμοστος στο μεγαλύτερο τμήμα του, καθώς για ποσοστό άνω του 50-60% δεν εκδόθηκαν οι προβλεπόμενες από τις εξουσιοδοτικές διατάξεις κανονιστικές πράξεις. Το συγκεκριμένο νομοθέτημα αποδείχτηκε πολυδαίδαλο και δύσκολα εφαρμόσιμο σε ρεαλιστική βάση, λόγω των παραπάνω χαρακτηριστικών επιφέροντας αδιαμφισβήτητα τόσο υπηρεσιακή όσο και εργασιακή υποβάθμιση στο προσωπικό της Πυροσβεστικής. Ελλοχεύει, επομένως, ο κίνδυνος το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο να παρουσιάσει παρόμοιο χαμηλό βαθμό αποτελεσματικότητας, αν δεν ληφθούν υπόψη τεκμηριωμένες από τεχνικής και επιστημονικής άποψης προτάσεις και λύσεις από αρμόδια όργανα και φορείς. Το γεγονός δε ότι ο ν.4662/2020 διαμορφώθηκε και ψηφίστηκε χωρίς να λάβει υπόψη του σοβαρές παραμέτρους, όπως η υποστελέχωση των υπηρεσιών και σταθμών του Π.Σ., και η πιθανή αποτελεσματικότητα των περιεχόμενων σε αυτόν ρυθμίσεων, αποδεικνύει την αδυναμία του ως νομοθέτημα, καθώς κατέστη αντικείμενο πληθώρας αλλαγών σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Ως εκ τούτου, παρόμοιες προβλέψεις και παραλείψεις στο υπό επεξεργασία νομοσχέδιο, πιθανώς να οδηγήσουν σε παρόμοια αποτελέσματα.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αξιολογεί θετικά τις πρόνοιες του υπό επεξεργασία με την παρούσα νομοσχεδίου που αφορούν τη στοχοθεσία ενίσχυσης της διοικητικής κα επιχειρησιακής αναβάθμισης της πολιτικής προστασίας και του Πυροσβεστικού Σώματος. Εκτιμάται, βέβαια, ότι είναι σημαντικό να υπάρξει εκτεταμένη διαβούλευση με το Πυροσβεστικό Σώμα, τις υπηρεσίες, την τοπική αυτοδιοίκηση, τους εθελοντές και τις επιστημονικές, εγχώριες και ευρωπαϊκές υπηρεσίες με σωρευμένη εμπειρία στη διαχείριση κρίσεων, καθώς και ενσωμάτωση υφιστάμενων καλών διεθνών πρακτικών.

Τέλος, το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο αν και αποσκοπεί στην αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων, ώστε να είναι πιο λειτουργική και αποτελεσματική η συμμετοχή

στην πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση των συνεπειών μιας καταστροφής, εκτεταμένης ή μη, πρακτικά παραπέμπει σε εγχείρημα διασποράς ευθυνών, καθώς μεγάλο μέρος των διαδικασιών που προβλέπονται υπόκεινται τελικά σε κεντρική διαχείριση. Η θέσπιση μάλιστα εκτεταμένων γραφειοκρατικών κυρίως υποχρεώσεων αναμένεται να επιβαρύνει κρίσιμες και όχι κατάλληλα στελεχωμένες υπηρεσίες, τόσο του Πυροσβεστικού Σώματος όσο και κυρίως των μικρών ΟΤΑ α' βαθμού ή των δασικών υπηρεσιών, το ανθρώπινο δυναμικό των οποίων έχει συρρικνωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια.

Σε κάθε περίπτωση η επιτυχία των παρεμβάσεων, που προβλέπονται, θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την επάρκεια προσωπικού, την ορθή εφαρμογή τεχνικών πρωτοκόλλων και την προσαρμογή των πρακτικών στις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.

‘Αρθρο 5 Σύσταση Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας – Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4662/2020

Η καταγραφή ανθρώπινου δυναμικού, εξοπλισμού και μέσων που είναι σε θέση να συνδράμουν επιχειρησιακά για την αντιμετώπιση μιας καταστροφής κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Μέχρι σήμερα η συμμετοχή τους γίνεται τις περισσότερες φορές χωρίς οργάνωση, ενδεχομένως χωρίς καν γνώση των πυροσβεστικών δυνάμεων και αν και πολλές φορές η συνδρομή χαρακτηρίζεται καθοριστική ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους για τους ίδιους. Η πρόνοια όμως το συγκεκριμένου άρθρου να εγγράφονται εθελοντικά όσοι επιθυμούν να ενταχθούν στο εν λόγω μητρώο, ενδέχεται να μην έχει αποτέλεσμα.

Αν και όπως προαναφέρθηκε η διάταξη της παρ. 2Α παρότι κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, εισάγει ένα καθεστώς πλήρους μετακύλισης της αστικής και ποινικής ευθύνης αναφορικά με τη ζημία ή ατύχημα που προκαλείται από τη χρήση εξοπλισμού ιδιωτικής κυριότητας. Η ευθύνη αυτή φαίνεται να βαρύνει τους ιδιοκτήτες ιδιώτες ή τους χειριστές αυτών, οι οποίοι εγγράφονται εθελοντικά στο Μητρώο Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας, παρά το γεγονός ότι ενεργούν κατόπιν εντολής δημόσιας αρχής (Διοικητής ΔΙ.ΠΥ.Ν.), εντασσόμενοι λειτουργικά στον κρατικό μηχανισμό πολιτικής προστασίας, συμβάλλοντας έτσι σε δραστηριότητες υψηλού κινδύνου και δημόσιου συμφέροντος. Σε τέτοιες περιπτώσεις με βάση τις αρχές του διοικητικού δικαίου, τη νομολογία και τη θεωρία αναγνωρίζεται ότι η πλήρης ιδιωτικοποίηση της ευθύνης είναι προβληματική, ιδίως όταν ο ιδιώτης δεν αποφασίζει αυτοτελώς για τον τρόπο αλλά και το ίδιο το γεγονός της δράσης, δεν έχει τον επιχειρησιακό έλεγχο του συνολικού σχεδιασμού και λειτουργεί εντός ιεραρχικής διοίκησης.

Η ανωτέρω αντίθεση καθίσταται εντονότερη όταν συγκριθεί με άλλες διατάξεις του ίδιου νομοθετικού πλαισίου, όπου το σύνολο των προβλεπόμενων επιτροπών όπως λ.χ. η Επιτροπή επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών και οι

Επιτροπές επιστημονικής αξιολόγησης φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών του άρθρου 7 απολαμβάνουν ακαταδίωκτο, εφόσον ενήργησαν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους και όχι με δόλο. Σύμφωνα με την αρχή της ισότητας και της αναλογικότητας (άρθρο 4 Συντ.), η διάταξη ενδέχεται να πάσχει συνταγματικότητας, καθώς φαίνεται να επιφυλάσσεται για τους εθελοντές ιδιώτες αδικαιολόγητα διαφορετική αντιμετώπιση και να επωμίζονται δυσανάλογο κίνδυνο χωρίς την ανάλογη θεσμική προστασία. Εφόσον υιοθετηθεί με αυτήν την μορφή είναι μάλλον αποτρεπτική για μερίδα έστω των φυσικών προσώπων που είναι σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες.

Σε κάθε περίπτωση ορθότερο θα ήταν η διάταξη κατ' ελάχιστον να τροποποιηθεί ως εξής :

- «*Οι ιδιώτες και οι ιδιωτικοί φορείς* ***δεν δικαιούνται αποζημίωση για την ετοιμότητά τους κατ' εφαρμογή της παρούσας των μέσων, του εξοπλισμού, καθώς και των τεχνικών γνώσεων που διαθέτουν, είναι υπεύθυνοι για την ορθή χρήση του εξοπλισμού εφόσον το χρησιμοποιούν οι ίδιοι ή υποδεικνύουν κατάλληλα εκπαιδευμένο χειριστή.*** *Δεν φέρουν αστική ή ποινική ευθύνη σε περίπτωση ζημιάς ή ατυχήματος που προκλήθηκε από τη χρήση εξοπλισμού σύμφωνα με τις εντολές του επί τόπου συντονιστή των δυνάμεων αντιμετώπισης και αποζημιώνονται για τυχόν φθορές ή απώλεια μέσων και εξοπλισμού* ***που υπέστησαν κατά την εκτέλεση των εντολών.*** *Φέρουν αστική και* ***ποινική ευθύνη μόνο στην περίπτωση ενεργειών τους κατά παράβαση εντολών και υποδείξεων του αρμόδιου συντονιστή»*.**

-Λαμβάνεται μέριμνα από την πυροσβεστική υπηρεσία του Νομού ώστε οι εθελοντές ιδιώτες και κυρίως οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο αγρότες και οι επιχειρήσεις να τοποθετούνται κατά κύριο λόγο σε σημεία που να σχετίζονται με την περιοχή οικονομικών συμφερόντων τους την οποία θεωρητικά γνωρίζουν καλύτερα. Λαμβάνεται επίσης μέριμνα ιδίως σε περιοχές πλησίον δασικών περιοχών ή με εγνωσμένη επικινδυνότητα πλημμυρικών κινδύνων για την αυτοψία των περιοχών σε περιόδους χαμηλής επικινδυνότητας από στελέχη της ΠΥ, της τοπικής αυτοδιοίκησης με αρμοδιότητες πολιτικής προστασίας και των εγγεγραμμένων εθελοντών ώστε να εντοπιστούν τα σημεία ανάπτυξης των εθελοντικών δυνάμεων αλλά και να δρομολογηθούν προληπτικές παρεμβάσεις και μέτρα προστασίας γύρω από οικισμούς.

Επιπλέον, με την παρ. 4 η ουσιαστική λειτουργικότητα του Μητρώου (τεχνικές προδιαγραφές, διαλειτουργικότητα, ασφάλεια, δικαιώματα πρόσβασης) εναπόκειται σε έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης σε μελλοντικό χρόνο, γεγονός που ενδέχεται να δημιουργήσει αργοπορία στην εφαρμογή των διατάξεων. Η δε έλλειψη ρύθμισης συγκεκριμένου πλαισίου σχετικά με την προσβασιμότητα στα καταχωρηθησόμενα στοιχεία (μεταξύ των οποίων και προσωπικά δεδομένα), την επιχειρησιακή θέση και δράση και τη έκταση των αρμοδιοτήτων και ευθυνών των συμμετεχόντων στις επικουρικές δυνάμεις, ενδέχεται να λειτουργήσει αποτρεπτικά και να τεθεί η ρύθμιση εν αμφιβόλω.

Σκόπιμη θα ήταν η διερεύνηση της δυνατότητας συμμετοχής της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) ή εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον σχεδιασμό και στη λειτουργία του Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας. Η συμμετοχή αυτή θα μπορούσε να συμβάλει ουσιαστικά, μέσω της αξιοποίησης της γνώσης και της πείρας των Δήμων σε τοπικό επίπεδο, ιδίως ως προς τα διαθέσιμα μέσα, το ανθρώπινο δυναμικό και τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής, στην ενίσχυση του συντονισμού και την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του Μητρώου.

Άρθρο 6 Σύσταση Υποεπιτροπής Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου - Προσθήκη άρθρου 7Β στον ν. 4662/2020

Στο άρθρο 6 προβλέπεται η Σύσταση Υποεπιτροπής Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου που ενώ, μεταξύ των άλλων, έχει ως έργο της την αποτίμηση του βαθμού του κινδύνου σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και την πρόγνωση των πιθανών συνεπειών στις υποδομές, την ασφάλεια, την υγεία, την ακεραιότητα και τη ζωή των πολιτών, απουσιάζει παντελώς η εκπροσώπηση, η μεταφορά γνώσης και η συμμετοχή της αυτοδιοίκησης.

Προτείνεται να είναι θεσμικά κατοχυρωμένη, σταθερή και άμεση η εκπροσώπηση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης στη σύσταση της Επιτροπής αυτής, καθώς οι Δήμοι αποτελούν βασικό πυλώνα του Εθνικού Συστήματος Πολιτικής Προστασίας της χώρας και ταυτόχρονα πέραν της αρχής της εγγύτητας διασφαλίζουν τη γνώση και τις ιδιαιτερότητες των συνθηκών κάθε περιοχής αναφοράς.

Άρθρο 7 Επιτροπή επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών - Επιτροπές επιστημονικής αξιολόγησης φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών – Προσθήκη άρθρου 7Γ στον ν. 4662/2020

Η Επιτροπή ορίζεται ρητά ως «Επιτροπή επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών", με αποστολή την ανάλυση αιτίων και παραγόντων εξέλιξης, την αποτίμηση επιπτώσεων σε πολύπλοκα κοινωνικο-οικολογικά συστήματα και τη διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων πρόληψης.

Ωστόσο, ο Πρόεδρος της Επιτροπής προβλέπεται να είναι συνταξιούχος δικαστικός λειτουργός, χωρίς καμία πρόβλεψη επιστημονικής εξειδίκευσης σε δασικές πυρκαγιές, διαχείριση φυσικών καταστροφών, ανάλυση κινδύνου, περιβαλλοντικές ή κλιματικές επιστήμες. Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική όπως λ.χ. ''Independent Wildfire Review Panels, accident investigation boards, post-disaster review committees'', η επιστημονική ηγεσία τέτοιων επιτροπών ασκείται από ανώτερους επιστήμονες του πεδίου, ή πρόσωπα με αποδεδειγμένη εμπειρία στη διαχείριση πολύπλοκων συστημικών κινδύνων. Η τοποθέτηση δικαστικού λειτουργού στη θέση του Προέδρου χωρίς σχετική εξειδίκευση, δεν φαίνεται να εξυπηρετεί το σκοπό της διάταξης, ενώ ενδέχεται να δημιουργήσει εννοιολογική σύγχιση μεταξύ επιστημονικής αξιολόγησης και αξιολόγησης νομικής ορθότητας.

Επιπλέον, η σύνθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει γνωστικά αντικείμενα πολύ ευρείας εμβέλειας, όπως μηχανολογία, πολεοδομία χωρίς εξειδίκευση σε ''wildfire–urban interface'' [2], δημόσια υγεία χωρίς εξειδίκευση σε επιπτώσεις πυρκαγιών, συνεπώς, η απουσία σαφούς ιεράρχησης κρίσιμων επιστημονικών πεδίων και ελάχιστων υποχρεωτικών ειδικοτήτων (λ.χ. δασολόγος με ειδίκευση στις πυρκαγιές), οδηγεί σε αποδυνάμωση της επιστημονικής εστίασης της Επιτροπής.

[2] Ειδικότητα η οποία ουσιαστικά σχεδιάζει στρατηγικές για την προστασία των κοινωνιών από πυρκαγιές, και τον μετριασμό του κινδύνου εκεί που το δομημένο περιβάλλον συναντά το φυσικό https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/funding-evaluations/financing-civil-protection/prevention-and-preparedness-projects-civil-protection/overview-past-track-i-and-track-ii-projects/wildland-urban-interface-forest-fire-risk-observatory-and-interest-group-europe-wuiwatch_en

Στη διεθνή εμπειρία, οι επιτροπές αξιολόγησης μεγάλων πυρκαγιών βασίζονται κατά προτεραιότητα σε επιστήμονες πυρικής οικολογίας, ειδικούς στη συμπεριφορά πυρκαγιών, ειδικούς στη διαχείριση καυσίμων και χρήσεων γης.

Η παρούσα διάταξη συνεπώς δεν εγγυάται ότι αυτοί οι πυλώνες θα εκπροσωπούνται επαρκώς και επιπλέον, αυξάνεται ο κίνδυνος παραγωγής εκθέσεων χαμηλού αναλυτικού και προληπτικού περιεχομένου. Ως αποτέλεσμα, η Επιτροπή κινδυνεύει να μην επιτελέσει τον βασικό της ρόλο που είναι η επιστημονικά τεκμηριωμένη κατανόηση των αιτίων και των δομικών αδυναμιών που οδηγούν σε ιδιαίτερα μεγάλες πυρκαγιές.

Η ίδια λογική με το προηγούμενο άρθρο εμφανίζεται και στο άρθρο 7 για τη σύσταση της Επιτροπής επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών.[3]

Χωρίς να παραγνωρίζεται ο κύριος ρόλος που καλούνται να παίξουν οι ειδικοί επιστήμονες, σημαντικό θα ήταν να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η γνώση των τοπικών συνθηκών και ιδιαιτεροτήτων που λόγω της εγγύτητας οι Δήμοι διαχειρίζονται καθημερινά θα ήταν σημαντική συνεισφορά σε επίπεδο Επιτροπής ιδίως σε μεγάλες πυρκαγιές, όπως λ.χ. αυτή στο Νομό Έβρου.

Περαιτέρω, σημαντική κρίνεται γενικότερα η σταθερή και θεσμική συμμετοχή της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης σε επίπεδο εκπροσώπησης των πληγέντων Δήμων με βάση τη χωρική τους αναφορά, αλλά και η εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων σε όλο το φάσμα ενημέρωσης, εκπαίδευσης και αξιολόγησης κινδύνων.

Αντίστοιχα επίσης, στο σημείο 7Γ, θα ήταν χρήσιμο να προβλεφθεί η δυνατότητα συμμετοχής της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) ή εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις Επιτροπές επιστημονικής αξιολόγησης, ιδίως για τις φυσικές, τεχνολογικές και ανθρωπογενείς καταστροφές. Η συμμετοχή αυτή θα μπορούσε να συμβάλει συμπληρωματικά στο έργο των Επιτροπών, μέσω της μεταφοράς πείρας από την εφαρμογή των μέτρων σε τοπικό επίπεδο και της καλύτερης αποτύπωσης των

[3] Ως ιδιαίτερα μεγάλες πυρκαγιές ορίζονται οι πυρκαγιές καμένης έκτασης 100000 στρεμμάτων με το 50% αυτών να είναι δασικά.

επιχειρησιακών δεδομένων που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι κατά τη διαχείριση των καταστροφών.

Άρθρο 8 Σύσταση Επιτροπής Ετησίου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου για τη σύνταξη έκθεσης αντιπυρικής περιόδου – Επιτροπές ετήσιου ή έκτακτου απολογισμού λοιπών συμβάντων αρμοδιότητας Πυροσβεστικού Σώματος - Προσθήκη άρθρου 7Δ στον ν. 4662/2020

Στο άρθρο 8 προβλέπεται ότι στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας συστήνεται Επιτροπή Ετήσιου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου. Έργο της Επιτροπής είναι η σύνταξη ετήσιας έκθεσης απολογισμού της αντιπυρικής περιόδου. Μεταξύ των άλλων η επιτροπή αξιολογεί: α) τον αριθμό των δηλωθέντων και ελεγχθέντων καθαρισμένων οικοπέδων, καθώς και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν, β) τα προληπτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν, με αναφορά στο είδος τους, όπως καθαρισμοί, καύσεις, αντιπυρικές ζώνες και βόσκηση, γ) τη συνδρομή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φορέα και δ) τη συμβολή των εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας και τον χρόνο πρώτης απόκρισης σε συμβάντα.

Η αξιολόγηση εργαλείο διάγνωσης θεσμικών και επιχειρησιακών αδυναμιών και απαιτούμενων διορθώσεων για την επόμενη περίοδο, με ολιστικό, όμως, χαρακτήρα, έχει αποτελέσει πάγιο αίτημα από την κοινωνία των πολιτών.

Σημαντικό είναι στις προβλέψεις του σχεδίου νόμου να ρυθμιστεί αναλυτικά και συγκεκριμένα ο τρόπος με τον οποίο οι τοπικοί φορείς, οι πληγέντες και η ίδια η κοινωνία έχουν την δυνατότητα να συμμετέχουν στην αξιολόγηση.

Παρατηρείται το νομοσχέδιο να ακολουθεί μια πιο κρατικοκεντρική προσέγγιση τόσο στη σύνθεση της επιτροπής, όσο και στο υποκείμενο της αξιολόγησης. Η αξιολόγηση πρώτα από πλευράς των κρατικών φορέων είναι σημαντική αν ληφθεί υπόψη ότι κατά κανόνα οι κεντρικοί αυτοί φορείς διαθέτουν θεσμική κατοχύρωση, δομημένους μηχανισμούς, μέσα, πόρους και ανθρώπινο δυναμικό. Εξίσου σημαντικό όμως, είναι να έπεται αξιολόγηση και από πλευράς της τοπικής αυτοδιοίκησης, αφού πρώτα διασφαλιστούν οι όροι επιχειρησιακής της ετοιμότητας με μέσα, πόρους και

ανθρώπινο δυναμικό αντιστοίχως, με σκοπό να αποφευχθεί στο μέλλον τυχόν επικοινωνιακή μεταφορά ευθυνών όπως έχει συμβεί στο παρελθόν.

Στο πνεύμα αυτό, χρήσιμο θα ήταν να εξετασθεί η δυνατότητα συμμετοχής της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) ή εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλων κοινωνικών φορέων στην Επιτροπή Ετήσιου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου. Η συμμετοχή αυτή θα μπορούσε να συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση μιας πληρέστερης και πιο ρεαλιστικής αποτύπωσης της αντιπυρικής περιόδου, μέσω της ενσωμάτωσης της πείρας και των δεδομένων από το επίπεδο εφαρμογής των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης των Δήμων.

Άρθρο 10 Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών – Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4662/2020

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, η αποτελεσματικότητα ενός στρατηγικού σχεδίου εξαρτάται καθοριστικά από τη θεσμική και λειτουργική του συνοχή με άλλες τομεακές πολιτικές. Το άρθρο 9Α εισάγει ένα δεκαετές Στρατηγικό Σχέδιο για τις δασικές πυρκαγιές, χωρίς όμως να συνδέεται διατομεακά και να προβλέπει ρητή εναρμόνιση με:

- την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ),
- τα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής (ΠεΣΠΚΑ),
- την Εθνική Στρατηγική για τα Δάση,
- τη Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα,
- τα Χωροταξικά και Πολεοδομικά Σχέδια.

Η απουσία αυτής της πρόβλεψης δεν είναι σε ευθυγράμμιση με την αρχή της συνοχής της πολιτικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη, που θεωρείται θεμελιώδης για σύνθετους, πολυπαραγοντικούς κινδύνους όπως οι δασικές πυρκαγιές.

Επιπλέον, το Πλαίσιο Sendai 2015–2030 (UNDRR) ορίζει ρητά ότι η διαχείριση κινδύνων πρέπει να είναι α) πολυτομεακή, β) πολυεπίπεδη (εθνικό–περιφερειακό–τοπικό) και γ) ενσωματωμένη σε όλες τις δημόσιες πολιτικές.

Το άρθρο 9Α, παρότι χρησιμοποιεί τον όρο «ολοκληρωμένη διαχείριση», περιορίζεται κυρίως στον επιχειρησιακό και κατασταλτικό τομέα (μέσα, προσωπικό, υποδομές) και δεν θεσπίζει μηχανισμό κάθετης και οριζόντιας ολοκλήρωσης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με:

- πολιτικές πρόληψης χρήσεων γης,
- αγροτική και δασική πολιτική,
- πολιτικές κλιματικής ανθεκτικότητας.

Ως αποτέλεσμα η συνεχής αποσπασματική αντιμετώπιση των πυρκαγιών ενισχύει τη συστημική τρωτότητα, αντί να τη μετριάζει.

Στο προτεινόμενο άρθρο 10 προβλέπεται επίσης ότι με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας, που λαμβάνεται μετά από πρόταση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, εγκρίνεται το Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών, με δεκαετή διάρκεια. Επισημαίνεται ότι σημαντικό είναι στη διαδικασία του σχεδιασμού να συμμετέχουν όλοι οι συναρμόδιοι φορείς και να τίθεται σε δημόσια διαβούλευση και να συνοδεύεται από τα εργαλεία εφαρμογής του. Ο σχεδιασμός αυτός θα πρέπει να έχει συμμετοχικό χαρακτήρα, σε αυτόν να έχει ενεργό ρόλο η τοπική αυτοδιοίκηση και επιστημονικά και κοινωνικά τεκμηριωμένος προκειμένου να είναι αποτελεσματικός.

Παράλληλα, ενώ στην προτεινόμενη ρύθμιση ορθά προβλέπεται η εκτίμηση αναγκών στελέχωσης του πυροσβεστικού σώματος και οι ανάγκες εκπαίδευσης του προσωπικού του, απουσιάζει οποιαδήποτε μνεία στην ανάγκη ανασυγκρότησης των δασικών υπηρεσιών, παρόλο που μέρος τουλάχιστον των μέτρων που θα περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό αυτόν θα αφορά σε αναγκαίες παρεμβάσεις καθαρισμού και συντήρησης των δασών. Τα Δασαρχεία με το αρμόδιο προσωπικό τους (εφόσον υπάρχει) είναι υπεύθυνα για την συντήρηση των δασών και την πρόνοια σχετικά με τα δασικά δρομολόγια (διανοίξεις καθαρισμούς ,συντηρήσεις), ενώ σημαντικό είναι να γίνει καταγραφή σε επίπεδο Περιφέρειας του αριθμού και την επιχειρησιακή ετοιμότητα διαθέσιμων δεξαμενών υπό την ευθύνη των κατά τόπους

Δασαρχείων. Η κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης και η πρόβλεψη ανάλογων πιστώσεων είναι απαραίτητα και για την αποτελεσματική λειτουργία των τελευταίων.

Η μεγάλη φωτιά του Έβρου τον Αύγουστο του 2023 η οποία αποτέλεσε τη μεγαλύτερη πυρκαγιά που έχει καταγραφεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατέδειξε το σημαντικότατο πρόβλημα της απουσία των ζώων από τα δάση με αποτέλεσμα την συσσώρευση φυτικής καύσιμης ύλης.

Η επιστροφή των ζώων στα δάση αποτελεί αδήριτη ανάγκη στο πλαίσιο της αποτροπής φυσικών καταστροφών, γεγονός το οποίο θα είναι δυνατόν να υλοποιηθεί μόνο με την κατάρτιση εθνικής στρατηγικής και συνακόλουθων σχεδίων διαχείρισης με εμπλοκή των δασαρχείων, των συναρμόδιων υπουργείων και των κτηνοτρόφων και παράλληλη επιδότηση των κοπαδιών που θα συμβάλουν στο σκοπό αυτό.

Άρθρο 13 Σύσταση Επιχειρησιακού Κέντρου Συμβάντων - Αντικατάσταση άρθρου 17 ν. 4662/2020

Θα μπορούσε να εξεταστεί η πρόβλεψη διασύνδεσης ή συμμετοχής των Δήμων στο επιχειρησιακό σκέλος του Επιχειρησιακού Κέντρου Συμβάντων, ιδίως μέσω σταθερών ή κινητών δημοτικών επιχειρησιακών κέντρων και της αξιοποίησης ειδικών ψηφιακών πλατφορμών διαχείρισης κρίσεων που λειτουργούν σε επίπεδο Δήμου. Η πρόβλεψη αυτή θα μπορούσε να ενισχύσει την έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών, τη συνεχή ροή επιχειρησιακών δεδομένων και τον καλύτερο συντονισμό δράσεων σε τοπικό επίπεδο, ιδίως κατά την εξέλιξη σύνθετων ή ταυτόχρονων συμβάντων.

‘Αρθρο 15 Αναμόρφωση Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας - Επικαιροποίηση Τοπικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών – Διαδημοτική κατάρτιση Τοπικού Σχεδίου - Σύσταση Τοπικών Κέντρων Επιχειρήσεων Δήμων - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 4662/2020

Στο άρθρο 15 προβλέπεται ότι στους Δήμους συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Δήμαρχο.

Το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας στελεχώνεται από τακτικό προσωπικό, το οποίο διαθέτει κατά προτίμηση συναφή εκπαίδευση και εμπειρία στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια παραμονής του προσωπικού στο Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας είναι τα τέσσερα (4) έτη.

Προβλέπεται επίσης ότι σε περίπτωση ελλείψεως προσωπικού για τη στελέχωση του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, χρέη προϊσταμένου τμήματος εκτελεί ο Γενικός Διευθυντής του Δήμου.

Σε περίπτωση ελλείψεως ή απουσίας αυτού ο προϊστάμενος των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου ή ο εκτελών χρέη προϊσταμένου ή ο προϊστάμενος υπηρεσίας με συναφές έργο στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

Το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας δύναται, σε περίπτωση μη επαρκούς στελέχωσης, με απόφαση του οικείου Δημάρχου, να υποστηρίζεται διοικητικά και επιστημονικά από τις υφιστάμενες υπηρεσίες του Δήμου, με παράλληλη άσκηση καθηκόντων.

Επισημαίνεται ότι η αντίστοιχη πρόβλεψη στο Ν. 4662/2020 έμεινε γράμμα κενό αφού η υποστελέχωση των Δήμων συμπαρέσυρε και την εφαρμογή της πρόβλεψης αυτής.

Προκειμένου να λειτουργήσουν αυτοτελή τμήματα ενεργά και επιχειρησιακά ικανά είναι απαραίτητο:

Α) να ενσωματωθούν τα τμήματα αυτά στους ΟΕΥ,

Β) να αποτιμηθούν οι ανάγκες στελέχωσης

Γ) να γίνει προγραμματισμός προσλήψεων για τις θέσεις αυτές

Δ) να εκδοθεί ειδική προκήρυξη του ΑΣΕΠ με απαιτούμενα ειδικά προσόντα και

Ε) να θεσπιστεί το αμετάθετο όσων προσληφθούν και στελεχώσουν τα τμήματα αυτά για 10 έτη.

Οι δομές αυτές των Δήμων, ως τμήμα του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, είναι σημαντικό να έχουν την απαραίτητη χρηματοδοτική κάλυψη, τόσο για τις μισθοδοτικές, όσο και για τις λειτουργικές τους ανάγκες.

Όσον αφορά στους Χειριστές μηχανημάτων έργου, θα πρέπει να τονιστεί η αξιοσημείωτη έλλειψη της ειδικότητας αυτής σε οποιαδήποτε Περιφέρεια ή Δήμο της χώρας κατά την παρούσα χρονική περίοδο, καθώς και το γεγονός ότι πάνω από τα μισά μηχανήματα έργου που βρίσκονται στον στόλο τους είναι κατά την ίδια περίοδο ακινητοποιημένα για το λόγο αυτό. Σε απάντηση των νομικών και πραγματικών δυσκολιών που υφίστανται για την απόκτηση διπλώματος μηχανήματος έργου, θα μπορούσε η στρατιωτική θητεία να αποτελέσει πραγματικό χρόνο εκπαίδευσης εκκολαπτόμενων χειριστών μηχανημάτων έργου. Δυνάμει πρόσκλησης ειδικής σειράς για κατάταξη στο μηχανικό, η οποία θα υπηρετεί για τον ορισθέντα από το Υπουργείο χρόνο, θα μπορούσε ενδεχομένως, με τη θέσπιση σχετικής ρύθμισης, να λαμβάνει δίπλωμα χειριστή, το οποίο με συγκεκριμένη προβλεφθείσα εκ του νόμου διαδικασία και σχετική μετεκπαίδευση και πρακτική άσκηση θα μπορούσε να μετατραπεί σε άδεια ικανή για συμμετοχή σε προκηρύξεις Ο.Τ.Α. αυτής της ειδικότητας.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι Κάθε Δήμος ή περισσότεροι όμοροι Δήμοι δύνανται να συστήνουν Τοπικό Κέντρο Διαχείρισης Κινδύνων, το οποίο λειτουργεί εντός του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας της παρ. 1, εφόσον έχουν εξασφαλισμένη χρηματοδότηση, είτε από τον κρατικό προϋπολογισμό, είτε από ίδιους πόρους, μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ή άλλων χρηματοοικονομικών εργαλείων, με σκοπό την οργάνωση της πρόληψης, της ετοιμότητας και της απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών, καθώς και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, εντός των κατά νόμο αρμοδιοτήτων τους στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

Είναι σκόπιμο να εξεταστεί η ρητή πρόβλεψη σύστασης και λειτουργίας Τοπικών Κέντρων Επιχειρήσεων σε επίπεδο Δήμου, σταθερών ή κινητών, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας. Η πρόβλεψη αυτή θα μπορούσε να ενισχύσει την επιχειρησιακή ετοιμότητα και τον συντονισμό σε τοπικό

επίπεδο, διασφαλίζοντας την άμεση συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση επιχειρησιακών πληροφοριών προς τα ανώτερα επίπεδα διοίκησης, καθώς και την αποτελεσματικότερη διαχείριση των συμβάντων εντός των διοικητικών ορίων κάθε Δήμου. Με εφαρμογή καθολικής και όχι δυνητικής εμβέλειας απαραίτητη θα ήταν και η διασφάλιση της χρηματοδότησης τους από σχετικά προγράμματα, όπως περιγράφεται στο άρθρο. Σε επίπεδο οργάνωσης σημαντικό είναι να προβλεφθούν ενιαίες προδιαγραφές (οι οποίες να προκύπτουν από το νόμο κι όχι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε εξουσιοδοτικές διατάξεις), να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητά τους με τα κεντρικά και περιφερειακά κέντρα με καθορισμένα πρωτόκολλα λειτουργίας.

Επιπροσθέτως, χρήσιμη θα ήταν η ρητή θεσμοθέτηση της Ομάδας Αντιμετώπισης Εκτάκτων Περιστατικών (ΟΑΕΠ) σε επίπεδο Δήμου, ως του βασικού επιχειρησιακού μηχανισμού διαχείρισης όλων των εκτάκτων περιστατικών και συμβάντων. Η ΟΑΕΠ θα μπορούσε να έχει την ευθύνη της άμεσης επιχειρησιακής απόκρισης, του συντονισμού και της εφαρμογής των προβλεπόμενων σχεδίων, ανεξαρτήτως του βαθμού στελέχωσης των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας, τα οποία θα διατηρούν κυρίως τον διοικητικό, οργανωτικό και υποστηρικτικό τους ρόλο. Η ρύθμιση αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στη σαφή κατανομή ρόλων και στη βελτίωση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας των Δήμων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Τέλος, θα μπορούσε να προβλεφθεί η σύσταση και λειτουργία σταθερών και κινητών Επιχειρησιακών Κέντρων σε επίπεδο Δήμου, στο πλαίσιο των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας, με αξιοποίηση ειδικών ψηφιακών πλατφορμών διαχείρισης κρίσεων. Τα Επιχειρησιακά Κέντρα θα μπορούσαν να υποστηρίζουν τη συλλογή, επεξεργασία και ανταλλαγή επιχειρησιακών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο, ενισχύοντας τον συντονισμό με τα Περιφερειακά και Κεντρικά Επιχειρησιακά Κέντρα, καθώς και την αποτελεσματική διαχείριση φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών σε τοπικό επίπεδο.

Άρθρο 16 Αναδιάρθρωση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών – Αντικατάσταση άρθρου 22 ν. 4662/2020

Θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, στο πλαίσιο των Γενικών και Τοπικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών, οι Δήμοι θα πρέπει να καταρτίζουν και Υγειονομικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, προσαρμοσμένο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε περιοχής. Το Υγειονομικό Σχέδιο θα μπορούσε να ενσωματώνεται στον συνολικό σχεδιασμό Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και να συμβάλλει στον καλύτερο συντονισμό των εμπλεκόμενων υγειονομικών φορέων και υπηρεσιών κατά τη διαχείριση εκτάκτων περιστατικών και συμβάντων.

Κρίνεται επίσης χρήσιμο να προβλεφθεί η συμμετοχή της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) στον σχεδιασμό, καθώς και στη διαδικασία της περιοδικής επικαιροποίησης της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών. Η συμμετοχή αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στην πληρότητα, την επικαιρότητα και την εγκυρότητα των δεδομένων, μέσω της αξιοποίησης στοιχείων και πληροφοριών που συλλέγονται σε τοπικό επίπεδο από τους Δήμους, ενισχύοντας τον επιχειρησιακό και στρατηγικό σχεδιασμό της Πολιτικής Προστασίας.

Άρθρο 17 Επικαιροποίηση οργάνου κατάρτισης Γενικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών – Τροποποίηση άρθρου 23 ν. 4662/2020

Στο άρθρο 17 προβλέπεται ότι για την επιχορήγηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α’ και β’ βαθμού με κάθε είδους ενίσχυση για την αποκατάσταση των επιπτώσεων φυσικών καταστροφών, ανεξαρτήτως του αρμοδίου οργάνου καταβολής της, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός συμμόρφωσής τους προς τα Γενικά Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών των άρθρων 20 και 21, καθώς και προς τυχόν Ειδικά Σχέδια Πρόληψης φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, ιδίως δε προς τα σχέδια που αφορούν την πρόληψη δασικών πυρκαγιών και πλημμυρών.

Στη διαχείριση συνεπειών μιας καταστροφής πρέπει να περιλαμβάνονται και προκαθορισμένες ενέργειες ανάλογα με το μέγεθος και το είδος της καταστροφής, όχι μόνο για την κάλυψη των άμεσων αναγκών που μπορεί να προκύπτουν, αλλά και για την ταχύτερη δυνατή επαναφορά της πληττόμενης περιοχής και των κατοίκων της σε

κανονικές συνθήκες. Ο συνήθης χρόνος που απαιτείται μέχρι να εκδοθούν στο σύνολό τους οι αποφάσεις που προβλέπονται, να ξεκινήσουν οι διαδικασίες αιτήσεων και ελέγχου και να καταβληθούν τελικά οι αποζημιώσεις, ώστε να αποκατασταθεί -στο μέτρο του εφικτού- η οικονομική λειτουργία μετά από μια καταστροφή είναι τεράστιος. Χρήσιμη, συνεπώς, είναι η διαμόρφωση προτύπων άμεσης κινητοποίησης των αναγκαίων μηχανισμών με στάδια ενεργοποίησης ανάλογα με την έκταση και τα ειδικά χαρακτηριστικά της καταστροφής.

Επισημαίνεται δε ότι εφόσον τα σχέδια αυτά είναι υποχρεωτικά θα πρέπει να δημιουργηθεί ένας μορφότυπος σύνταξής τους, με ουσιαστική τη παραμετροποίηση τους και την εξειδίκευσή τους ανά χωρική ενότητα. Τα τοπικά σχέδια δεν θα πρέπει ν' αποτελούν ένα θεωρητικό κείμενο και να εξαντλούνται σε μια τυπική υποχρέωση, αλλά θα μπορούν να έχουν αυξημένη ισχύ, αν προβλεφθεί η πιστοποίηση /επαλήθευσή τους από ανεξάρτητο φορέα στην ίδια λογική που συντάσσονται και επαληθεύονται τα ΔΗΣΜΕ που εκπονούν οι Δήμοι.

Επιπλέον, θα πρέπει να έχουν πρόβλεψη εφαρμογής με κοστολογημένες δράσεις και διασφαλισμένη χρηματοδότηση. Τόσο για τη σύνταξή τους, όσο και για το κόστος εφαρμογής τους απαραίτητο θα είναι να αναφέρεται ρητά στο σχέδιο νόμου η δέσμευση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για τη διασφάλιση της χρηματοδότησής τους από το Πράσινο Ταμείο ή άλλο χρηματοδοτικό μέσο.

Από την ίδια λογική θα πρέπει να διαπνέεται και η πρόβλεψη για τα Ειδικά Σχέδια Πρόληψης Πυρκαγιών - Ειδικά Σχέδια Πρόληψης φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών τα οποία αποτελούν μέρος των Περιφερειακών και Τοπικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών που προβλέπονται στο άρθρο 18.

Το Κάθε Ειδικό Σχέδιο Πρόληψης επικαιροποιείται ανά δύο (2) έτη και οι διαδικασίες επικαιροποίησης ολοκληρώνονται μέχρι και την 31η Μαρτίου.

Τα Ειδικά Σχέδια Πρόληψης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθώς και στις ιστοσελίδες των οικείων Περιφερειών και Δήμων, υπό τη μορφή πρακτικού οδηγού.

Και στην περίπτωση αυτή σημαντική είναι η τήρηση των τιθέμενων χρονοδιαγραμμάτων και η εφαρμογής των σχεδίων αυτών υπό την προϋπόθεση ότι θα συνοδεύονται από κοστολογημένες δράσεις και την διασφαλισμένη και έγκαιρη χρηματοδότηση από το ΥΠΕΣ και το Πράσινο Ταμείο.

Άρθρο 21 – Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας

Κρίνεται αναγκαίο να εξεταστεί η δυνατότητα πρόβλεψης αξιοποίησης εξωτερικών συνεργατών ή συμβούλων, με κατάλληλη επιστημονική και επαγγελματική επάρκεια, σε περιπτώσεις που δεν επαρκεί το διαθέσιμο τακτικό προσωπικό για τη στελέχωση ή την αποτελεσματική λειτουργία των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας. Η πρόβλεψη αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας και της ποιοτικής άσκησης των αρμοδιοτήτων της Πολιτικής Προστασίας, ιδίως σε μικρούς ή υποστελεχωμένους Δήμους.

Θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) να συντάσσει πρότυπα μνημόνια ενεργειών ανά κατηγορία Δήμου και είδος κινδύνου, ενώ σκόπιμο είναι να εξεταστεί και η δυνατότητα η επικαιροποίηση των Τοπικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών για φυσικές, τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές εντός της χωρικής επικράτειας του Δήμου, η οποία προβλέπεται να πραγματοποιείται ανά δύο (2) έτη, να δύναται να πραγματοποιείται και σε τακτά χρονικά διαστήματα ή εκτάκτως, ιδίως σε περιπτώσεις σημαντικών μεταβολών ή αλλαγών που επηρεάζουν τον σχεδιασμό, τις διαδικασίες ή τις επιχειρησιακές δυνατότητες του Δήμου.

Άρθρο 23 – Γενικά Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών

Θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, στο πλαίσιο των Γενικών και Τοπικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών, οι Δήμοι να καταρτίζουν και Υγειονομικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών,

προσαρμοσμένο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε περιοχής. Το Υγειονομικό Σχέδιο θα μπορούσε να ενσωματώνεται στον συνολικό σχεδιασμό Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και να συμβάλλει στον καλύτερο συντονισμό των εμπλεκόμενων υγειονομικών φορέων και υπηρεσιών κατά τη διαχείριση εκτάκτων περιστατικών και συμβάντων.

Είναι σκόπιμο να εξεταστεί η ανάπτυξη ειδικού ψηφιακού κόμβου Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου, ο οποίος θα λειτουργεί ως ενιαίο σημείο ενημέρωσης των πολιτών για θέματα πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών. Ο ψηφιακός κόμβος θα μπορούσε να διασυνδέεται με τα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και να παρέχει άμεση και επικαιροποιημένη πληροφόρηση μέσω των επίσημων ιστοσελίδων των Δήμων. Επιπλέον, κατά τις περιόδους κρίσεων και εκτάκτων αναγκών, θα μπορούσε να υποστηρίζεται και αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ Δήμου και πολιτών, για την υποβολή πληροφοριών, αναφορών ή αιτημάτων, συμβάλλοντας στην έγκαιρη ειδοποίηση, την καλύτερη επιχειρησιακή εικόνα και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τοπικών κοινωνιών.

Άρθρο 23Β – Ψηφιακά Σχέδια Πολιτικής Προστασίας

Θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα ανάπτυξης και λειτουργίας αντίστοιχης ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας διαχείρισης κρίσεων και σε επίπεδο Δήμου, η οποία θα υποστηρίζει την ηλεκτρονική τήρηση των μνημονίων ενεργειών, την επικαιροποίηση και επιχειρησιακή αξιοποίηση των Τοπικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών. Η δημοτική πλατφόρμα θα μπορούσε να διασυνδέεται λειτουργικά με την κεντρική ψηφιακή πλατφόρμα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθώς και με τα Περιφερειακά και Κεντρικά Επιχειρησιακά Κέντρα, συμβάλλοντας στην ενιαία επιχειρησιακή εικόνα, τον καλύτερο συντονισμό και την ταχύτερη λήψη αποφάσεων.

Άρθρα 32-34 Προδιαγεγραμμένη καύση

Τα άρθρα 32 έως 34 θέτουν το γενικό πλαίσιο για τη μελέτη, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της προδιαγεγραμμένης καύσης. Εισάγεται επομένως, με τις διατάξεις

αυτές για πρώτη φορά η προδιαγεγραμμένη/ελεγχόμενη καύση (prescribed burning) ως εργαλείο πρόληψης, με αυστηρές προϋποθέσεις και μελέτη.

Η πρόβλεψη ότι οι μελέτες θα εκπονούνται από τις κατά τόπον αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες και Πυροσβεστικές Διοικήσεις, σε συνεργασία με εξειδικευμένους φορείς, αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για την επιστημονική επάρκεια και ασφάλεια του μέτρου.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ρύθμιση που προβλέπει ότι το σχέδιο κάθε μελέτης τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για τουλάχιστον έναν μήνα, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την κοινωνική αποδοχή. Ωστόσο, η προδιαγεγραμμένη καύση ενέχει αυξημένο κίνδυνο απώλειας ελέγχου της φωτιάς και, ως εκ τούτου, απαιτεί ρητή εξειδίκευση τεχνικών και μετεωρολογικών κριτηρίων, καθώς και σαφές πλαίσιο επιχειρησιακής ευθύνης.

Στην παρ. 3 του άρθρου 32 προβλέπεται ότι, όταν η καύση πραγματοποιείται εντός ή πλησίον προστατευόμενων περιοχών (ν. 1650/1986), απαιτείται αιτιολογημένη γνώμη του ΟΦΥΠΕΚΑ. Εύλογα επισημαίνεται ότι οι περιοχές Natura 2000 διαθέτουν ειδικούς οικοτόπους ιδιαίτερα ευαίσθητους στη φωτιά και συνεπώς απαιτείται ενισχυμένη περιβαλλοντική τεκμηρίωση.

Όσον αφορά την πιλοτική εφαρμογή (άρθρο 34), προβλέπεται υλοποίηση δράσεων πριν την κατάρτιση των οριστικών μελετών, χωρίς όμως να προβλέπεται υποχρεωτικός μηχανισμός αξιολόγησης και ανατροφοδότησης των αποτελεσμάτων, στοιχείο κρίσιμο για τον σχεδιασμό της στρατηγικής.

Η πρόβλεψη αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται από συγκεκριμένα πρωτόκολλα εφαρμογής λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ιδιαιτερότητες και συνθήκες. Σημαντικό επίσης είναι να ρυθμιστούν ζητήματα ελεγχόμενης καύσης για τη συγκεντρωμένη από τους καθαρισμούς οικοπέδων και άλλων χώρων βιομάζα που καλούνται να διαχειριστούν οι Δήμοι.

Άρθρο 35: Ελεγχόμενη χρήση πυρός

Το άρθρο 35 θεσπίζει την ελεγχόμενη χρήση πυρός ως εργαλείο καταστολής των υπαίθριων πυρκαγιών. Πρόκειται για μέθοδο υψηλού επιχειρησιακού κινδύνου, η οποία διεθνώς εφαρμόζεται μόνο υπό αυστηρά καθορισμένες συνθήκες. Η αποκλειστική αρμοδιότητα του Επικεφαλής Συμβάντος για την απόφαση χρήσης πυρός πρέπει να συνοδεύεται από σαφή, δεσμευτικά πρωτόκολλα και τεχνικά κριτήρια, προκειμένου να εξασφαλίζεται η λογοδοσία και η ασφαλής εφαρμογή της μεθόδου.

Άρθρο 36: Ελεγχόμενη βόσκηση

Η ελεγχόμενη βόσκηση αποτελεί σημαντικό μέτρο πρόληψης πυρκαγιών, εφόσον εφαρμόζεται με κατάλληλο επιστημονικό σχεδιασμό. Σημαντική κρίνεται η υιοθέτηση και από τη χώρα μας της «ενεργούς βόσκησης περι-δασικών περιοχών» ως οικολογικού σχήματος, πρακτική που εφαρμόζεται επιτυχώς σε χώρες της Μεσογείου (Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία). Η βόσκηση συμβάλλει στη μείωση καύσιμης ύλης, στη βελτίωση των εδαφών, στην αύξηση της δέσμευσης άνθρακα και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων. Παράλληλα, αποτρέπει την εγκατάλειψη αγροτοδασικών περιοχών και ενισχύει την τοπική παραγωγή.

Άρθρο 36Α – Μητρώο Στοιχείων και Επικοινωνίας

Κρίνεται σκόπιμο να εξεταστεί η συμμετοχή της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) στη λειτουργία και την εποπτεία του Μητρώου Στοιχείων και Επικοινωνίας του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων, ιδίως ως προς τη συγκέντρωση, επικαιροποίηση και ασφαλή διάθεση των στοιχείων επικοινωνίας των φορέων και προσώπων που συμμετέχουν σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας σε τοπικό επίπεδο. Η συμμετοχή αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση της πληρότητας και της επικαιρότητας των στοιχείων, αξιοποιώντας τη γνώση και τη διαρκή επαφή των Δήμων με τους τοπικούς φορείς, ενισχύοντας την ετοιμότητα και τον συντονισμό του Εθνικού Μηχανισμού.

Άρθρα 37–39: Υποχρεώσεις καθαρισμού οικοπέδων

Τα άρθρα 37, 38 και 39 θεσπίζουν ένα εκτεταμένο σύστημα υποχρεώσεων καθαρισμού ιδιωτικών οικοπέδων και παρακολούθησης της συμμόρφωσης μέσω Εθνικού Μητρώου. Η ρύθμιση ενισχύει την προληπτική πυροπροστασία, ωστόσο

απαιτεί σημαντικούς πόρους και προσωπικό από τους δήμους, καθώς και σαφή επιχειρησιακά πρότυπα για το τι συνιστά «επαρκή καθαρισμό».

Άρθρο 38 Υποχρεώσεις καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων – Διαδικασία ελέγχων και επιβολής κυρώσεων – Προσθήκη άρθρου 53ΙΔ στον ν. 4662/2020

Ειδικότερα, όσον αφορά στο άρθρο 38 θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε μεγάλο μέρος της Ελλάδας – ιδίως σε ηπειρωτικές, ημιορεινές, ορεινές ή βορειότερες περιοχές – οι μήνες Απρίλιος και Μάιος αντιστοιχούν στην κορύφωση της βλαστικής ανάπτυξης, στην αναπαραγωγική περίοδο της πλειονότητας των αγριολούλουδων και ποωδών φυτών, των επικονιαστών (μέλισσες, αγριομέλισσες, πεταλούδες), των ερπετών και αμφιβίων, των εδαφόβιων και χαμηλοφώλιαζόντων πτηνών.

Ο καθολικός καθαρισμός (κοπή, απομάκρυνση βλάστησης, καταστροφή νεκρής οργανικής ύλης) στις οριζόμενες στο νομοσχέδιο περιοχές αυτή την περίοδο, διακόπτει τον κύκλο αναπαραγωγής φυτών και ζώων, μειώνει δραστικά τους πόρους τροφής των επικονιαστών, με αλυσιδωτές επιπτώσεις, προκαλεί τοπική ομογενοποίηση του οικοσυστήματος, ευνοώντας λίγα ανθεκτικά ή ξενικά είδη.

Η διεθνής βιβλιογραφία δείχνει ότι η πρόωρη αποψίλωση χλωρής βλάστησης έχει σαφώς μεγαλύτερη οικολογική επίπτωση από αντίστοιχες παρεμβάσεις μετά την ξήρανση της βιομάζας (δηλαδή αργότερα το καλοκαίρι). Επιπλέον, η χλωρή και χαμηλή βλάστηση την άνοιξη επιτελεί κρίσιμες οικολογικές λειτουργίες:

- προστατεύει το έδαφος από διάβρωση λόγω βροχής,
- συμβάλλει στη δέσμευση υγρασίας,
- εμπλουτίζει το έδαφος με οργανική ουσία,
- υποστηρίζει τη μικροβιακή ζωή του εδάφους.

Η πρόωρη και πλήρης απομάκρυνση της βλάστησης σε περίοδο κατά την οποία τα εδάφη είναι ακόμα υγρά και παρατηρούνται ανοιξιάτικες βροχοπτώσεις, μεσομακροπρόθεσμα μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη επιφανειακή απορροή και διάβρωση, υποβάθμιση της δομής του εδάφους, μείωση της γονιμότητας, παράδοξα,

σε ταχύτερη επανεμφάνιση εύφλεκτης, ξηρής βλάστησης αργότερα το καλοκαίρι. Συνεπώς, η χρονική καθολικότητα του μέτρου δεν ευθυγραμμίζεται με τις φυσικές διεργασίες των μεσογειακών οικοσυστημάτων.

Επιπλέον, σε περιοχές όπου οι ανοιξιάτικες βροχές επιμένουν, η βλάστηση παραμένει χλωρή έως και τον Ιούνιο και η καύσιμη ύλη δεν είναι ακόμα λειτουργικά επικίνδυνη. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη τοπικής και κλιματικής προσαρμογής του μέτρου, αντί για ενιαία πανελλαδική προθεσμία.

Στο άρθρο 38 προβλέπεται ότι οι Δήμοι: α) μεριμνούν, έως την 31η Μαΐου κάθε έτους, με κάθε πρόσφορο μέσο, για την ενημέρωση των υπόχρεων αναφορικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία τήρησης των υποχρεώσεων καθαρισμού, β) διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους από την 1η Ιουνίου και έως την 31η Οκτωβρίου. Οι υπηρεσίες του Π.Σ. επιλαμβάνονται, κατόπιν καταγγελιών που υποβάλλονται κατά το χρονικό διάστημα της περ. β) της παρ. 2, και διενεργούν ελέγχους. Σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης καθαρισμού, επιβάλλουν το πρόστιμο της παρ. 4 και ενημερώνουν τον οικείο δήμο για την ενέργεια αυτεπάγγελτου καθαρισμού.

Οι αρμόδιες αρχές, Δήμοι και Π.Σ. επιβάλλουν για την παράβαση της υποχρέωσης καθαρισμού πρόστιμο ενός (1) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με ελάχιστο ποσό τα διακόσια (200) ευρώ.

Το πρόστιμο και η δαπάνη σε περίπτωση καθαρισμού και απομάκρυνσης των υλικών από τον δήμο λόγω μη συμμόρφωσης, καταλογίζονται εξ ολοκλήρου στον υπόχρεο, αποτελούν έσοδα του Δήμου και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α’ 190).

Η εν λόγω διάταξη κρίνεται θετική, πλην όμως για την εφαρμογή της θα απαραίτητη είναι η κατάλληλη στελέχωση στους Δήμους, ενώ παράλληλα απαιτείται να έχουν προβλεφθεί σημαντικά κονδύλια στους προϋπολογισμούς των Δήμων για τον αυτεπάγγελτο καθαρισμό, αφού τα ποσά της σχετικής δαπάνης θα πρέπει να πληρωθούν άμεσα, ενώ η απόδοση των προστίμων στους Δήμους -ακόμα και χωρίς καμία διοικητική αδυναμία ή αδυναμία ταυτοποίησης- μπορεί να γίνει με μεγάλη χρονική απόκλιση από την εκτέλεση των εργασιών του αυτεπάγγελτου καθαρισμού.

Άρθρα 40–43: Ρυθμίσεις για τους εθελοντές

Τα άρθρα 40–43 ρυθμίζουν το πλαίσιο αξιοποίησης των εθελοντών στην Πολιτική Προστασία και στο Πυροσβεστικό Σώμα. Η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών πέραν της Υπηρεσίας ένταξης, η προσαρμογή ορίων ηλικίας και η οικονομική ενίσχυση εθελοντικών οργανώσεων αποτελούν θετικές παρεμβάσεις. Παρά ταύτα, απαιτείται σαφής διασφάλιση χρηματοδότησης, τυποποίηση εκπαιδευτικών προτύπων και αυστηρό πλαίσιο ασφάλειας για την αποτελεσματική και ασφαλή συμμετοχή των εθελοντών.

Άρθρο 55- Σχολή Αρχιπυροσβεστών

Στο συγκεκριμένο άρθρο, το οποίο αφορά στην Σχολή Αρχιπυροσβεστών θα μπορούσε να ληφθούν υπόψη σχετικά με την εισαγωγή των υποψηφίων στη Σχολή οι εξής προτάσεις προς υιοθέτηση, οι οποίες δεν επιφέρουν δημοσιοοικονομικό κόστος και καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των ενδιαφερόμενων.

α) Οι Αρχ/τες Μ.Π. να έχουν τη δυνατότητα εισαγωγής με ένα μήνα σεμινάριο και αυτόματη αναβάθμιση σε Α.Π.

β) Οι Υπαρ/τες Μ.Π. με 10 έτη υπηρεσίας να έχουν τη δυνατότητα εισαγωγής με εξετάσεις και 3μηνη τηλεματική φοίτηση (700 θέσεις).

γ) Οι Υπαρ/τες Π. με 10 έτη υπηρεσίας να έχουν τη δυνατότητα εισαγωγής με ένα μήνα τηλεματικό σεμινάριο και αυτόματη αναβάθμιση σε Α.Π.

Άρθρο 56- Σχολή Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης

Προτείνεται η διατήρηση της ισχύουσας πρόβλεψης για το Ειδικό Τμήμα της Σχολής Επιμόρφωσης και Εκπαίδευσης με τουλάχιστον 4μηνη εκπαίδευση, Πυρονόμων Γ.Κ., που έχουν συμπληρώσει 24 χρόνια πραγματικής υπηρεσίας.

Το Ειδικό Τμήμα της Σχολής Επιμόρφωσης και Εκπαίδευσης λειτούργησε το 2021 με πρόβλεψη του Ν.4662/2020 και έδωσε τη δυνατότητα σε μεγάλο αριθμό έμπειρων στελεχών από ολόκληρη την ελληνική επικράτεια να εξελιχθούν και να συνεισφέρουν

άμεσα στο πεδίο και σε άλλες λειτουργίες του Π.Σ. διότι η εκπαίδευση ήταν τηλεματική με παράλληλη εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Αυτή η μικρή βαθμολογική εξέλιξη και αξιοποίηση των έμπειρων στελεχών που κατέχουν έπειτα από τόσα έτη είναι ιδιαιτέρως βαρύνουσας σημασίας, καθώς συμπεριλαμβάνει παραστάσεις από το πεδίο και άλλες γραφειοκρατικές λειτουργίες του Π.Σ. όπως το Ανακριτικό, η Πυρασφάλεια κτλ, που δεν έχουν ούτε οι ανώτεροι βαθμολογικά άρτι αποφοιτήσαντες εξερχόμενου από τη Σχολή Αξιωματικών νέοι Ανθυποπυραγοί.

Η δυνατότητα αυτή μέχρι και σήμερα δινόταν σε Πυρονόμους, οι οποίοι είχαν συμπληρώσει 26 χρόνια πραγματικής υπηρεσίας ή 8 έτη στο βαθμό του Πυρονόμου. Με το νέο μισθολόγιο και ελλείψει αναλογικού βαθμολογίου των παραγωγικών στελεχών προτείνεται η δυνατότητα να δίνεται στα 24 χρόνια πραγματικής υπηρεσίας -αν όχι και πιο πριν- ή στα 6 έτη στο βαθμό του Πυρονόμου.

Άρθρο 89- Αναβάθμιση καταληκτικού βαθμού υγειονομικών αξιωματικών – Αντικατάσταση περ. β) παρ. 3 άρθρου 111 ν. 4662/2020

Προτείνεται να διαμορφωθεί η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 111 του Ν.4662/2020 ως εξής: «Οι Αξιωματικοί Γενικών Καθηκόντων που προέρχονται από τη Σχολή Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης του Πυροσβεστικού Σώματος, το προηγούμενο έτος από τη συμπλήρωση τριανταπέντε (35) ετών πραγματικής υπηρεσίας, δύναται να αιτηθούν την παραμονή τους στην ενεργό υπηρεσία για ένα (1) έτος. Το αίτημα μπορεί να υποβάλλεται εκ νέου κατ’ έτος, έως τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας του βαθμού τους, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 146 του Ν.4662/2020».

Οι ως άνω αξιωματικοί εφόσον είχαν παραμείνει στο βαθμό του Πυρονόμου είχαν τη δυνατότητα, να παραμείνουν πλέον των 55ετών με αίτηση τους κάθε χρόνο στην υπηρεσία μέχρι το ηλικιακό όριο των 60 ετών.

Παρότι μέχρι το βαθμό του Πυράρχου το ηλικιακό όριο αποστρατείας είναι τα 60 έτη, πλην των περιπτώσεων κρίσεων, στα ανωτέρω στελέχη δεν δίνεται αυτή η δυνατότητα παραμονής στην ενεργό δράση, άσχετα την μικρότερη ηλικία του καθενός,

στερώντας από το Π.Σ. έμπειρα και ικανά στελέχη, τα οποία μπορούν να προσφέρουν ακόμη πολλά, λόγω της γνώσης και της προϋπηρεσίας τους, ιδίως με την έλλειψη προσωπικού που ταλανίζει το Π.Σ. και τη δημιουργία νέων απαιτητικών δομών και λειτουργιών.

Δεδομένου ότι έχει αναγνωριστεί ότι υφίστανται τουλάχιστον 3.500 οργανικά κενά βάσει παλαιωμένου οργανογράμματος, τη στιγμή που έχουν λάβει χώρα μόλις προσλήψεις 300 ατόμων με το σύστημα των πανελλαδικών εξετάσεων (όπου η φοίτηση είναι τετραετής) και άλλες 700 επταετούς θητείας πριν τη μονιμοποίηση, τα ως άνω προαναφερόμενα στελέχη καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό επιχειρησιακές και υπηρεσιακές ανάγκες μέχρι να ομαλοποιηθεί η κατάσταση της αύξησης της υπηρετούσας δύναμης του Π.Σ.

Άρθρο 92- Προαγωγές αξιωματικών ειδικών καθηκόντων – Τροποποίηση άρθρου 135 ν. 4662/2020

Προτείνεται η έναρξη ισχύος και εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στις Προαγωγές αξιωματικών να λάβει χώρα από με την ψήφιση του νομοσχεδίου (χωρίς δηλαδή θέσπιση αναδρομικότητας των σχετικών διατάξεων).

Άρθρο 96- Μετάθεση πειθαρχικά τιμωρημένων πυροσβεστικών υπαλλήλων – Τροποποίηση άρθρου 153 ν. 4662/2020

Προτείνεται να καταργηθεί ή να αναθεωρηθεί η εν λόγω διάταξη που αφορά στην Μετάθεση πειθαρχικά τιμωρημένων πυροσβεστικών υπαλλήλων, αφενός επειδή ο υπάλληλος θα έχει ήδη τιμωρηθεί με μία κατώτερη πειθαρχική ποινή και αφετέρου διότι ελλοχεύει ο κίνδυνος υπηρεσιακών διώξεων, αφού δεν υφίσταται ελεγκτικός μηχανισμός κατάλληλος γι’ αυτές τις κατώτερες πειθαρχικές ποινές, ο οποίος να θα εξασφαλίζει την εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και διαφάνειας.

Άρθρο 100- Εξαίρεση υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος από μεταθέσεις και αποσπάσεις – Τροποποίηση άρθρου 162 ν. 4662/2020

Στο εν λόγω άρθρο προβλέπεται ότι εξαιρούνται των μεταθέσεων και αποσπάσεων, χωρίς αίτησή τους μεταξύ άλλων οι υπάλληλοι που έχουν σύζυγο, τέκνο

ή αποτελούν το μοναδικό τέκνο γονέα με αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 67% και οι διαζευγμένοι που έχουν με δικαστική απόφαση την επιμέλεια έστω και ενός τέκνου. Ορθότερο θα είναι τα εν λόγω εδάφια να διορθωθούν ως εξής:

«Εξαιρούνται των μεταθέσεων και αποσπάσεων, χωρίς αίτησή τους μεταξύ άλλων ...1... δ) οι υπάλληλοι που έχουν σύζυγο, τέκνο ή αποτελούν τέκνο γονέα με αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 67% και ***επιμέλεια με δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη****...1 στ) οι διαζευγμένοι που έχουν με δικαστική απόφαση είτε με συμβολαιογραφική πράξη την επιμέλεια έστω και ενός τέκνου..».*

Η παρ. 3 του ίδιου άρθρου προτείνεται είτε να διαγραφεί, είτε να τροποποιηθεί σε κάθε περίπτωση για λόγους πληρέστερης προστασίας του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος του συνέρχεσθαι, ως εξής:

«3. Δεν μετατίθενται, χωρίς αίτησή τους, για όλο το διάστημα που διαρκεί η θητεία τους:

α) Τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων των πυροσβεστικών υπαλλήλων, εφόσον αυτές ανήκουν σε δευτεροβάθμιες,

β) τα μέλη των Δ.Σ. Δευτεροβάθμιων Οργανώσεων, που ανήκουν σε τριτοβάθμιες οργανώσεις,

γ) τα μέλη των Δ.Σ. Τριτοβάθμιων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων.

γ)->δ) τα μέλη των Δ.Σ. Πρωτοβάθμιων Ενώσεων πανελλαδικής έκτασης με αριθμό εγγεγραμμένων μελών άνω των χιλίων (1000). (Διαγράφεται άνω των διακοσίων (200) και των περιφερειακών εκπροσώπων αυτών).

δ) τα αιρετά μέλη των Συμβουλίων Μεταθέσεων.

Στα αιρετά μέλη των Συμβουλίων Μεταθέσεων, που δεν υπηρετούν στο νομό που εδρεύουν αυτά, χορηγείται φύλλο μετάβασης δυο (2) ημερών, προκειμένου να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις αυτών.»

Άρθρο 103- Θέσπιση πυροσβεστικών διατάξεων ή κανονιστικών πράξεων για λόγους πυροπροστασίας – Αντικατάσταση άρθρου 167 ν. 4662/2020

Με την παρ. 5 του άρθρου 103 περί Θέσπισης πυροσβεστικών διατάξεων ή κανονιστικών πράξεων για λόγους πυροπροστασίας ορίζεται ότι Ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των εσόδων από τα προβλεπόμεν σε αυτήν πρόστιμα εγγράφεται στον προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), για την κάλυψη των αναγκών και των σχετικών δαπανών για την εποπτεία των Αρχών Εφαρμογής, Εποπτείας και Συντονισμού του Πυροσβεστικού Σώματος, όπως δαπανών μετακίνησης, διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης των Ελεγκτών, δαπανών για την οργάνωση εξειδικευμένων εκπαιδευτικών σεμιναρίων ελεγκτών και δαπανών εξοπλισμού των γραφείων πυρασφάλειας.

Ενδεχομένως, θα ήταν ενισχυτική προς το ρόλο του Π.Σ. μια πρόβλεψη για διάθεση ποσοστού 20% για το ΤΑ.Π.Α.Σ.Α. και ποσοστού 5% για το Ειδικό Ταμείο Αλληλοβοήθειας του Π.Σ.

Άρθρο 110- Αύξηση ανώτατου ετήσιου αριθμού επιπλέον περιπολιών πυροσβεστικού προσωπικού – Τροποποίηση περ. ια) παρ. 1 άρθρου 24 ν. 5246/2025

Με το εν λόγω άρθρο προβλέπεται ότι το πυροσβεστικό προσωπικό γενικών καθηκόντων, οι πυροσβέστες δασικών επιχειρήσεων και οι Πυροσβέστες Γενικών Καθηκόντων Επί Θητεία για την κάλυψη των αυξημένων επιχειρησιακών αναγκών δασοπυρόσβεσης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και εφόσον η κατηγορία κινδύνου εκδήλωσης πυρκαγιάς ορίζεται ως υψηλή (3), πολύ υψηλή (4) ή κατάσταση συναγερμού (5) στα γεωγραφικά όρια της Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης όπου ανήκει, δύναται να διατίθεται για εκτέλεση πρόσθετης υπηρεσίας για περιπολία, εφόσον το επιθυμεί, κατόπιν έγκρισης του οικείου Διοικητή, μέχρι τέσσερα (4) οκτάωρα τον μήνα, πέραν του προβλεπόμενου ωραρίου εργασίας, με την καταβολή αποζημίωσης.

Προτείνεται η μεταβολή της σχετικής ρύθμισης, ώστε να προβλεφθούν έξι (6) οκτάωρα τον μήνα, αντί των τεσσάρων (4) που προτείνονται με το υπό επεξεργασία

νομοσχέδιο, προκειμένου να αυξηθεί ο βαθμός ετοιμότητας στις κρίσιμες αυτές περιπτώσεις.

Κι αυτό διότι η ημερολογιακή αύξηση της αντιπυρικής περιόδου λόγω της επιδείνωσης των κλιματολογικών συνθηκών έχει ως αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση συμβάντων. Η έκταση, έντασης και συχνότητα των συμβάντων αυτών δεν δύναται να αντιμετωπιστούν με το υπάρχον ελλιπές προσωπικό, το οποίο ήδη σε αυτές τις περιόδους δουλεύει πολλές φορές υπερωριακά χωρίς να αναπαύεται ή να αμείβεται αντιστοίχως της σημαντικότατης προσφοράς τους.

Σε περιόδους υψηλού κινδύνου, πριν την εκδήλωση συμβάντων, η σωστή αξιοποίηση αυτών των 2 επιπλέον 8ώρων θα συμβάλει στην πρόληψη, η οποία είναι πάντα προτιμότερη της καταστολής σε έργο, κόστος και αποτέλεσμα.

ΜΕΡΟΣ Β' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ (άρθρα 123-131)

Οι διαδικασίες – αποφάσεις που προβλέπονται για την παροχή οικονομικών ενισχύσεων σε πληγέντες επιφέρουν μεγάλες καθυστερήσεις στην αποκατάσταση λειτουργίας των επιχειρήσεων και την ομαλοποίηση της οικονομίας.

Οι ειδικές προβλέψεις υποχρεωτικής ασφάλισης ιδιωτικής περιουσίας που προβλέπονται τόσο για επιχειρήσεις, όσο και για ιδιωτικές περιουσίες (περιλαμβανομένων και των οχημάτων) δεν έχουν συνοδευτεί από κανονισμούς που να ορίζουν τον τρόπο κάλυψης των ασφαλισμένων. Ως βασικό πρόβλημα εντοπίζεται το γεγονός ότι ενώ για τους ιδιώτες είναι υποχρεωτική η ασφάλιση σύμφωνα με τα κριτήρια που τίθενται, για τις ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις δεν είναι υποχρεωτική η ασφάλιση, και την ίδια στιγμή η τιμολόγηση είναι ελεύθερη (ασφάλιστρα ανοικτού κινδύνου), γεγονός που τα καθιστά σε πολλές περιπτώσεις ιδιαίτερα ακριβά. Το αποτέλεσμα είναι επιχειρήσεις αλλά και φυσικά πρόσωπα που είναι υποχρεωμένοι να ασφαλίσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία, είτε να αναλαμβάνουν μεγάλο αναλογικά κόστος, είτε ακόμα και να μην μπορούν να ασφαλιστούν, να κινδυνεύουν με πρόστιμο, αλλά και αποκλεισμό από οποιαδήποτε ενίσχυση ακόμα και αν δεν είναι υπαίτιοι για την μην ασφάλιση.

Επιπροσθέτως υπάρχουν περιπτώσεις ασφαλιστηρίων υψηλού κόστους με παροχή σημαντικών περιθωρίων ευελιξίας για την αποφυγή καταβολής αποζημιώσεων που θέτει τελικά εκτός αποζημίωσης μεγάλο μέρος των κατεστραμμένων αξιών των επιχειρήσεων χωρίς δυνατότητα αποζημίωσης από το κράτος.

Ειδικά ως προς τους χρόνους απόκρισης των δημοσίων υπηρεσιών ελέγχου και έγκρισης τελικά των αποζημιώσεων παρατηρούνται (σε περιπτώσεις μεγάλων καταστροφών) τόσο μεγάλες καθυστερήσεις που πολλοί επαγγελματίες, αλλά και εργαζόμενοι αναγκάζονται ακόμα και να εγκαταλείψουν τον τόπο τους και την δραστηριότητα που ασκούσαν αναζητώντας εναλλακτικές διεξόδους βιοπορισμού.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Παρακάτω παρουσιάζονται επικαιροποιημένες προτάσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ενίσχυση των πολιτικών Πολιτικής Προστασίας, τόσο σε εθνικό, όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες προκλήσεις (κλιματική κρίση, ανθρωπογενείς και φυσικές καταστροφές, πανδημίες και γεωπολιτικές κρίσεις).

Σε θεσμικό επίπεδο, η Ο.Κ.Ε. εκφράζει την πεποίθηση της ότι η συμμετοχή των εμπλεκόμενων μερών (Πυροσβεστικό Σώμα, Τοπική Αυτοδιοίκηση, κοινωνικοί εταίροι-εθελοντές- κοινωνία των πολιτών) μπορεί να διαμορφώσει ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για την βελτίωση των θεσμικών και τεχνολογικών υποδομών για την αναβάθμιση του επιπέδου πολιτικής προστασίας στη χώρα.

Σε νομοτεχνικό επίπεδο, προτείνονται:

- Η βελτίωση του νομοσχεδίου μέσω της ρητής θεσμοθέτησης υποχρεωτικής διασύνδεσης και εναρμόνισης του με τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές για το κλίμα, τα δάση, τη βιοποικιλότητα και τον χωρικό σχεδιασμό.

- Η πρόβλεψη μηχανισμού οριζόντιας και κάθετης ολοκλήρωσης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με σαφείς ρόλους και αρμοδιότητες.

- Η Επιτροπή επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών να έχει ως επικεφαλής επιστήμονα διεθνούς κύρους με αποδεδειγμένη εξειδίκευση στις δασικές πυρκαγιές ή στη διαχείριση κινδύνων καταστροφών.

- Οι συνθέσεις των επιτροπών επιστημονικής αξιολόγησης να απαρτίζονται υποχρεωτικά στην πλειοψηφία τους από επιστήμονες βασικών ειδικοτήτων, ενώ θα πρέπει πιο περιορισμένος να είναι ο αριθμός και πιο επικουρικός ο ρόλος μελών χωρίς άμεση επιστημονική συνάφεια. Επιπλέον, απαραίτητο είναι να θεσπιστούν σαφή επιστημονικά κριτήρια επιλογής και ρόλοι.

- Η ενίσχυση των εγγυήσεων διαφάνειας και ασφάλειας δικαίου των υπό επεξεργασία διατάξεων

- Η χρονική προσαρμογή του μέτρου του καθαρισμού οικοπέδων με τοπικά και κλιματικά κριτήρια, αντί της εφαρμογής μιας ενιαίας και καθολικής πανελλαδικής προθεσμία.

Επιπλέον, ως προς τη **Στρατηγική της χώρας για την ενδυνάμωση της λειτουργίας Πολιτικής Προστασίας**, απαιτούνται δράσεις για την:

- ❖ Ενίσχυση της πρόληψης και προετοιμασίας, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που έχει θέσει η ΕΕ, μέσω του RescEU και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας.
- ❖ Κεντρικός και ολοκληρωμένος σχεδιασμός μείζονων περιβαλλοντικών, πολεοδομικών και άλλων παρεμβάσεων, με μείωση των επικαλύψεων αρμοδιοτήτων μεταξύ φορέων τόσο της κεντρικής διοίκησης, όσο και της τοπικής αυτοδιοίκησης και συντόμευση των γραφειοκρατικών διαδικασιών.
- ❖ Αυξημένη χρηματοδότηση έργων πρόληψης (αντιπλημμυρικά, δασοπροστασία, οδικά έργα πρόληψης) στο πλαίσιο της υλοποίησης των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Σε συνέχεια του Ταμείου Ανάκαμψης, η Ο.Κ.Ε. προτείνει την κατανομή πόρων από τα αμυντικά προγράμματα της ΕΕ για την ανάπτυξη συνεργιών με τον τομέα πολιτικής προστασίας και ασφάλειας.
- ❖ Δημιουργία εθνικού σχεδίου πρόληψης με επικαιροποιημένη καταγραφή κινδύνων ανά γεωγραφική περιοχή και ανά περίοδο/ εποχή.

- Χρήση εργαλείων πρόγνωσης και τεχνητής νοημοσύνης για πρώιμο εντοπισμό κινδύνων με ταυτόχρονη εκπαίδευση στελεχών και ανανέωση των μέσων αντιμετώπισης.
- Ενίσχυση της ετοιμότητας σε περιοχές με ισχυρό αναπτυξιακό αποτύπωμα, τόσο πριν, όσο και μετά την εκδήλωση των κρίσεων και καταστροφών. Ταχύτερη καταβολή αποζημιώσεων σε πληγέντες για την αποκατάσταση ζημιών σε κατοικίες, επιχειρήσεις και αγροτικούς χώρους.
- Ενίσχυση της επιστημονικής συνεργασίας (π.χ. Ινστιτούτα Μετεωρολογίας, Σεισμολογίας, Περιβάλλοντος) με την Πολιτική Προστασία.
- Αναβάθμιση της επιχειρησιακής ικανότητας του ΠΣ που θα περιλαμβάνει: σύγχρονο εξοπλισμό για πυροσβεστικό σώμα, ΕΜΑΚ, εθελοντικές ομάδες (ελικόπτερα, drones, οχήματα 4x4, συστήματα GIS), ενιαία, ομοιογενή και σταθερή διάρθρωση του οργανογράμματος με άμεση συμπλήρωση των απαιτούμενων θέσεων.
- Συνεργασία με την ΕΕ για την αναβάθμιση του μόνιμου διακρατικού στόλου πυρόσβεσης και διάσωσης μέσω του μηχανισμού rescEU.
- Αποσαφήνιση των ρόλων με σαφή ιεραρχία εντολών και αρμοδιοτήτων σε περίπτωση καταστροφής (Δήμος → Περιφέρεια → Κράτος).
- Θέσπιση Τοπικών Επιτροπών Πολιτικής Προστασίας με αρμοδιότητες πρόληψης και συντονισμού, με ενσωμάτωση πιστοποιημένων σωμάτων εθελοντών.
- Διαμόρφωση κεντρικού φορέα συντονισμού και επιθεώρησης σχεδίων πρόληψης και ασκήσεων, με πλήρη αποσαφήνιση του ρόλου των τοπικών αρχών και των σωμάτων που εμπλέκονται στο πεδίο.
- Διαμόρφωση ειδικού οργάνου/ παρατηρητηρίου μελετών επιπτώσεων που θα ελέγχει τη διαχειριστική και οικονομική επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διατιθέμενων μέσων και βέλτιστη χρήση κονδυλίων από τις αρμόδιες δημοτικές, περιφερειακές αρχές και υπηρεσίες για θέματα αντιμετώπισης καταστροφών.

Επιπρόσθετα, η Ο.Κ.Ε. τονίζει τη σημασία της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών πολιτικής προστασίας. Θεωρεί ότι η εμπλοκή των πολιτών και των οργανώσεών τους είναι απαραίτητη για την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα τους, ιδιαίτερα σε θέματα που αφορούν την πρόληψη, την

αύξηση της ετοιμότητας και την αντιμετώπιση καταστροφών. Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι- ιδιαίτερα για τα ζητήματα πολιτικής προστασίας- απαιτείται σε κεντρικό επίπεδο η απόδοση υψηλής προτεραιότητας στον τομέα αυτό και μια ισχυρή διαβάθμιση ως προς την κοινωνική λογοδοσία και τον καταμερισμό ευθυνών των θεσμών και των αρχών που διαχειρίζονται αντίστοιχες κρίσεις.

Για τούτο, θεωρεί ότι οι κοινωνικοί φορείς και οι τοπικές κοινότητες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην **ενημέρωση, εκπαίδευση και κοινωνική συμμετοχή των πολιτών**, μέσα από:

- Υιοθέτηση προγραμμάτων πολιτικής προστασίας στα σχολεία (π.χ. εβδομάδα ενημέρωσης για σεισμούς, πυρκαγιές, πλημμύρες).
- Υποχρεωτικές ασκήσεις ετοιμότητας με τη συμμετοχή τοπικής κοινωνίας, σχολείων, επιχειρήσεων. Το πρόσφατο δυστύχημα με τις ανθρώπινες απώλειες σε βιομηχανική μονάδα τροφίμων στη Θεσσαλία ανέδειξε την ανάγκη αυστηρής τήρησης όλων των πρωτοκόλλων εκ μέρους των επιχειρήσεων, με κατάρτιση χάρτη για έγκαιρη διαχείριση των κινδύνων και εκπαίδευση εργαζόμενων και στελεχών σε ακραία σενάρια ανθρωπογενών και φυσικών καταστροφών.
- Δημιουργία τοπικών ομάδων πολιτών-εθελοντών με πιστοποίηση και ρόλο σε περιπτώσεις κρίσης., καθώς και από καμπάνιες ευαισθητοποίησης με πρακτικές οδηγίες για τις τοπικές κοινότητες.
- Υιοθέτηση ενός πιο συνεκτικού σχεδίου εκπαίδευσης και οργάνωσης σε τοπικό επίπεδο για τη συλλογή και διακομιδή των υλικών από τους ιδιώτες, ειδικά στο ζήτημα του καθαρισμού οικοπέδων, ενόψει της επερχόμενης αντιπυρικής περιόδου, με τρόπο που θα βελτιώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και θα μειώνει το μέσο κόστος διαχείρισης ανά νοικοκυριό και δημοτική αρχή.

Για την **τοπική ανάπτυξη και την άμεση αντιμετώπιση των συνεπειών για την επιχειρηματικότητα** προτείνονται μεταξύ άλλων:

- Αυτόματη συγκέντρωση όλων των αναγκαίων δικαιολογητικών από τις δημόσιες υπηρεσίες, δεδομένης της -όλο και σε μεγαλύτερο βαθμό- ηλεκτρονικής τήρησης των σχετικών αρχείων, προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ελέγχου, κρατικής συνδρομής και αποζημιώσεων σε πληγέντες. Η ύπαρξη

μόνιμης ή δευτερεύουσας κατοικίας, η έδρα- εγκαταστάσεις μιας επιχείρησης, η δραστηριότητα και σειρά άλλων δεδομένων μπορούν να ανακτώνται αυτόματα.

- Εφαρμογή προτύπων άμεσης συνδρομής που δεν θα απαιτούν κάθε φορά την λήψη νέων αποφάσεων με σειρά εμπλεκόμενων υπηρεσιών, ανάλογα με το μέγεθος και την έκταση της καταστροφής
- Καθορισμός ειδικών μέτρων στήριξης για τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους που θα εφαρμόζονται αυτόματα και θα καλύπτουν σειρά υποχρεώσεων, στα πλαίσια των προτεινόμενων προτύπων κρατικής αρωγής. Σε αυτά κατ΄ ελάχιστον πρέπει να περιλαμβάνονται: α) πλήρης αναστολή υποχρεώσεων προς δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία , ΟΤΑ, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (δημόσιες και ιδιωτικές), β) απαλλαγή από όλες τις παραπάνω υποχρεώσεις μέχρι την αποκατάσταση της κοινωνικής και οικονομικής λειτουργίας της πληττόμενης περιοχής με καταβολή από τον κρατικό προϋπολογισμό ασφαλιστικών εισφορών εργοδοτών και εργαζομένων, ώστε να μην δημιουργηθούν νέα χρέη, γ) κάλυψη αναγκών ηλεκτροδότησης, ύδρευσης – αποχέτευσης, τηλεφωνίας – διαδικτύου από το κράτος με ειδικά συμφωνημένο τιμολόγιο με τους παρόχους, δ) κάλυψη τουλάχιστον του 80% εισοδημάτων εργοδοτών – εργαζομένων στη βάση των φορολογικών δεδομένων.
- Ενεργοποίηση των επιτροπών ελέγχων από το μητρώο αυτόματα με την αντιμετώπιση της καταστροφής και ανάλογα με την εκτίμηση των προς έλεγχο εγκαταστάσεων στη βάση των διαθέσιμων στο κράτος στοιχείων (πχ διεύθυνση επιχείρησης – οικιών, στοιχεία επικοινωνίας κτλ)
- Δημιουργία ενός μηχανισμού ανάκτησης της οικονομικής λειτουργίας μιας επιχείρησης ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριότητας και πέραν των σχετικών διαδικασιών αποζημιώσεων. Το ύψος των αποζημιώσεων συχνά υπολείπεται σημαντικά του κόστους αντικατάστασης εξοπλισμού, οχημάτων και αποκατάστασης ή ανέγερσης των κατεστραμμένων κτιρίων. Απαιτούνται, επομένως, ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία και επιδοτήσεις που δεν θα αποζημιώνουν απλώς για τις καταστροφές στη βάση της αξίας εξοπλισμού τη στιγμή της καταστροφής αλλά θα διασφαλίζουν τη δυνατότητα αντικατάστασης

σε τρέχουσες τιμές των αναγκαίων για κάθε δραστηριότητα μέσων παραγωγής ή προσφοράς υπηρεσιών.

Σε σχέση **με το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης,** η Ο.Κ.Ε αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα ενίσχυσης του πλαισίου πολιτικής προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, προτείνει τα εξής:

1. **Ενίσχυση του ρόλου των ΟΤΑ Α' βαθμού.**
2. **Επαρκής χρηματοδότηση των δήμων για δράσεις πρόληψης και ετοιμότητας.**
3. **Αξιοποίηση της εμπειρίας των τοπικών κοινωνιών.**
4. **Διαλειτουργικότητα των δομών και ψηφιακή ενοποίηση.**

Η Ο.Κ.Ε. τονίζει την ανάγκη για θέσπιση μηχανισμών παρακολούθησης και συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην διαμόρφωση πολιτικών για την κοινωνική προστασία τόσο σε εθνικό, όσο και σε επίπεδο ΕΕ, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και την ενσωμάτωση στη διαδικασία αξιολόγησης των πολιτικών και των επιπτώσεων τους. Βασικό ρόλο και κεντρική αρμοδιότητα σε αυτή την προσπάθεια ασφαλώς θα πρέπει να έχουν οι εξειδικευμένες και καταρτισμένες υπηρεσίες της Πολιτικής Προστασίας, οι οποίες οφείλουν να συμμετέχουν στο σχεδιασμό και επικαιροποίηση των δράσεων και να παρακολουθούν με μετρήσιμους δείκτες το βαθμό έκθεσης των περιοχών σε ακραία φαινόμενα.